

Παρουσίαση Δράσεων Ομάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

<http://egovict.blogspot.com/>

Έκδοση 1.0, Απρίλιος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- [1. Σκοπός του Εγγράφου](#)
- [2. Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης](#)
- [3. Επιτελική Σύνοψη & Μεθοδολογία](#)
[Μεθοδολογία Υλοποίησης και οργάνωσης](#)
- [4. Εφαρμογές και Υποδομές](#)
  - [4.1 Παροχή Υποδομών αξιοποιώντας υφιστάμενα συστήματα και τεχνολογίες εικονικών μηχανών - Virtualization](#)
  - [4.2 Ανοικτή Διακυβέρνηση](#)
  - [4.3 “Χωρίς παράνομες διαφημιστικές πινακίδες”](#)
  - [4.4 Απογραφή - Μητρώο Μισθοδοτούμενων του δημόσιου τομέα](#)
  - [4.5 Geodata.gov.gr](#)
  - [4.6 Πρόγραμμα Δι@ύγεια](#)
  - [4.7 Πρόγραμμα Αγορά - Agora.gov.gr](#)
  - [4.8 Δράση Ανοικτή Διοίκηση – πιλοτική εφαρμογή](#)
  - [4.9 Διαδικτυακές Εφαρμογές Φορέων](#)
- [5. Υποστήριξη διαμόρφωσης Θεσμικών Παρεμβάσεων](#)
  - [5.1 Συνοπτική αναφορά σε θεσμικές παρεμβάσεις που έχει συμβάλει η Ομάδα](#)
  - [5.2 Ν.3979 για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Οδικός Χάρτης](#)
- [6. Κεντρικές Παρεμβάσεις ΤΠΕ](#)
  - [6.1 Συνεισφορά σε Κεντρικές Δράσεις ΤΠΕ](#)
  - [6.2 Ηλεκτρονική συνταγογράφηση](#)
  - [6.3 Επιμόρφωση-Διοργάνωση σεμιναρίων και Δράσεων Δικτύωσης](#)
    - [6.3.1 Συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης](#)
    - [6.3.2 Itdirectors.gov.gr](#)
    - [6.3.3 Ehealthforum.gov.gr](#)
  - [6.4 Υποστήριξη της Ελληνικής Συμμετοχής στη Διεθνή πρωτοβουλία Open Government Partnership](#)
  - [6.5 Συμμετοχή σε Εθνικές Ασκήσεις Κυβερνοάμυνας](#)
  - [6.6 Συμμετοχή στην Τεχνική και Επιχειρησιακή ομάδα του G-Cloud](#)
  - [6.7 Κωδικοποίηση νομοθεσίας](#)
  - [6.8 Κεντρικά Μητρώα](#)
  - [6.9 Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για την Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής](#)
  - [6.10 Προτάσεις στρατηγικής ΤΠΕ για το πρόγραμμα Καλλικράτης](#)
  - [6.11 Προτάσεις για το Αποθετήριο Μελετών](#)
  - [6.12 Προτάσεις για Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη \(e-justice\)](#)
- [7. Παρατηρήσεις & Συμπεράσματα](#)
  - [7.1 Αξιοποίηση υφιστάμενων συστημάτων και υποδομών](#)
  - [7.2 Συγκρότηση και κινητοποίηση ανθρώπινων δικτύων](#)
  - [7.3 Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων-Οικονομίες Κλίμακας](#)
  - [7.4 Νέα μοντέλα υλοποίησης Δράσεων ΤΠΕ](#)
  - [7.5 Ανοικτά δεδομένα ως στρατηγική επιλογή](#)

- 7.6 Κινητοποίηση για την συμμετοχική υλοποίηση δράσεων
- 8. Συνοπτικές προτάσεις για την άμεση υλοποίηση δράσεων
  - 8.1 Δομή στο Γραφείο του Πρωθυπουργού
- 9. Παραρτήματα
  - 9.1 Κοστολόγηση Υπηρεσιών
  - 9.2 Απογραφή
  - 9.3 Υπολογιστικές Υπηρεσίες (openon private cloud)
  - 9.4 Προτάσεις για την Κωδικοποίηση

1. Σκοπός του Εγγράφου

Το παρόν έγγραφο, έκδοση 1.0, αφορά την παρουσίαση των δράσεων που έχουν υλοποιηθεί και υποστηριχθεί από την Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με στόχο την αξιοποίηση της εμπειρίας και των συμπερασμάτων από κάθε ενδιαφερόμενο.

Επιμέλεια Παραδοτέου:

Θεόδωρος Καρούνος
Χρήστος Μπούρας
Θανάσης Πρίφτης
Σπύρος Αθανασίου
Θέμις Ζαμάνη
Γιώργος Καραμανώλης
Παναγιώτης Κρασιδιώτης
Αλέξανδρος Μελίδης
Πρόδρομος Τσιαβός
Φώτης Ρούτσης
Μιχάλης Ψαλίδας

Πληροφορίες : <http://egovict.blogspot.com/>, email: egov-ict@opengov.gr

Το κείμενο είναι διαρθρωμένο στις εξής βασικές ενότητες:

- Παρουσίαση της Ομάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Παρουσίαση Δράσεων στις οποίες έχει συμβάλει η Ομάδα, σε τρεις βασικές κατηγορίες: Εφαρμογές και Υποδομές, Υποστήριξη Θεσμικών Παρεμβάσεων, Υποστήριξη Δικτύων στελεχών και υποβολής προτάσεων και εισηγήσεων
- Παρουσίαση συμπερασμάτων για την υλοποίηση Κεντρικών Δράσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Συνοπτική καταγραφή προτάσεων άμεσης προτεραιότητας

Οποιοδήποτε σχόλιο για τη βελτίωση και τον εμπλουτισμό της καταγραφής είναι ευπρόσδεκτο.

Αυτό το έργο χορηγείται με άδεια [Creative Commons Attribution-ShareAlike Greece 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

2. Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης¹ λειτουργεί στο γραφείο του Πρωθυπουργού από τον Οκτώβριο του 2009 έως σήμερα σε συνεργασία με την [Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Αντιπροέδρου](#)².

Οι συνεργάτες της Ομάδας προέρχονται από τον [ευρύτερο δημόσιο τομέα \(ΕΔΕΤ, Ε.Κ. ΑΘΗΝΑ, ΚΤΠ ΑΕ, ΕΜΠ, ΕΑΙΤΥ, ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ και συνδυάζουν επαγγελματική εμπειρία με υψηλό επίπεδο σπουδών σε θέματα διοίκησης, επικοινωνίας και νέων τεχνολογιών\)](#)³.

Η συλλογική εμπειρία των συνεργατών της Ομάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, επιτρέπει τη συμβολή τους με τεκμηριωμένες προτάσεις πολιτικής και υλοποιήσεις σε θέματα Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Οι προτεραιότητες της Ομάδας ΗΔ, απορρέουν από τον προγραμματισμό του Γραφείου του Πρωθυπουργού. Για κάθε δράση, η Ομάδα ΗΔ, συνεργάζεται με τους αρμόδιους Φορείς για την επίτευξη μετρήσιμων στόχων σε τομείς όπως: Οικονομία, Δημόσια Διοίκηση, Εξυπηρέτηση του Πολίτη, κλπ.

Στόχοι της Ομάδας:

- Αναπτύσσει και υποστηρίζει επιτελικά, δράσεις και εφαρμογές που στοχεύουν στην εξοικονόμηση πόρων, στη μείωση των δαπανών και στην αποδοτική παρακολούθηση του κυβερνητικού έργου, κινητοποιώντας υφιστάμενους πόρους του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Συντάσσει εισηγήσεις σε θέματα πολιτικής και έχει συμβουλευτικό ρόλο στους βασικούς τομείς πολιτικής σε θέματα ΤΠΕ
- Συνεισφέρει στο συντονισμό κεντρικών δράσεων ΤΠΕ παρέχοντας τεχνολογικά εργαλεία συνεργασίας και παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου
- Παρακολουθεί την Ευρωπαϊκή ψηφιακή ατζέντα και εξειδικεύει στρατηγικές κατευθύνσεις σε θέματα τεχνολογίας
- Συνεργάζεται για την παροχή Υποδομών, Τεχνικής Υποστήριξης και Ανάπτυξης Εφαρμογών για άμεσες τεχνολογικές ανάγκες της Κυβέρνησης και του Γραφείου του Πρωθυπουργού

3. Επιτελική Σύνοψη & Μεθοδολογία

Βασική αρχή της Ομάδας ΗΔ αποτελεί ο κεντρικός συντονισμός και η αποκεντρωμένη υλοποίηση, αξιοποιώντας μεθοδολογίες [ευέλικτης υλοποίησης και διαχείρισης έργων](#) (η οποία αναλύεται στο επόμενο κεφάλαιο). Σε όλες τις δράσεις η Ομάδα ΗΔ, προσπαθεί να αξιοποιεί

¹ Στο κείμενο που ακολουθεί η Ομάδα Ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αναφέρεται ως “Ομάδα ΗΔ”

² <https://docs.google.com/open?id=0Bz4GbuZCtoApaGRGdDUtTGISR0MwcElzTXRIQIJXdw>

³ <https://docs.google.com/open?id=0Bz4GbuZCtoApS25BcEZveUstUEU>

υπάρχουσες υποδομές και ανθρωπινό δυναμικό από το Δημόσιο Τομέα σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία. Παράλληλα, χρησιμοποιούνται ανοιχτές διαδικασίες και τεχνικές “[crowdsourcing](#)” για την κινητοποίηση των δημοσίων υπαλλήλων με τα κατάλληλα διοικητικά και τεχνολογικά προσόντα που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν.

Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί, με τα παραπάνω κριτήρια, μέχρι σήμερα, εξυπηρετούν τους παρακάτω στόχους:

1. **Δαπάνες:** Καλύτερος έλεγχος των δαπανών αξιοποιώντας υφιστάμενα συστήματα για την άντληση και αξιοποίηση δεδομένων σε κεντρικό επίπεδο
2. **Έσοδα:** Αξιοποίηση τεχνικών εξόρυξης δεδομένων (data mining) και συνολικής εμπειρίας για την υποστήριξη συλλογής εσόδων και διαμόρφωσης πολιτικών
3. **Διαφάνεια και Συμμετοχή:** Παροχή τεχνολογικών και συνεργατικών εργαλείων
4. **Θεσμικές Παρεμβάσεις:** Υποστήριξη θεσμικών παρεμβάσεων και νόμων με δίκτυα στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, πληροφοριακά συστήματα καθώς και συνεργατικά εργαλεία επιτελικής παρακολούθησης εφαρμογής τους
5. **Μεταφορά Τεχνογνωσίας:** Οριζόντια μεταφορά τεχνογνωσίας μέσα από την κινητοποίηση στελεχών που επιθυμούν να συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων
6. **Παρακολούθηση του Κυβερνητικού Έργου**
7. **Υποδομές:** Διάθεση υποδομών και εφαρμογών μία φορά για όλους για την υποστήριξη άμεσων αναγκών.

Από τον Οκτώβριο του 2009 έως σήμερα, έχουν υλοποιηθεί οι παρακάτω δράσεις σε συνεργασία με στελέχη από τα αρμόδια Υπουργεία.

1. **Πρόγραμμα Δι@ύγεια - [diavgeia.gov.gr](#)**. Το Πρόγραμμα Δι@ύγεια εισάγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα την υποχρεωτική ανάρτηση των αποφάσεων των δημοσίων Φορέων στο Διαδίκτυο. Έως τις 30/4/2012 έχουν [ενταχθεί 3.335 Φορείς του Δημοσίου](#) και έχουν αναρτηθεί 4.413.353 αποφάσεις. Η Δράση αναπτύχθηκε και φιλοξενείται σε υποδομές της ΕΔΕΤ Α.Ε. και υποστηρίζεται επιχειρησιακά από την Ομάδα Διοίκησης Έργου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
2. **Επιχειρησιακό σχέδιο εφαρμογής του Νόμου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση- [egovplan.gr](#)** και υποστήριξη **για τη συγκρότηση σε κάθε Υπουργείο** των μεταβατικών οργανωτικών και υποστηρικτικών δομών από ικανά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης (**Ομάδες Διοίκησης Έργου-ΟΔΕ**) για τον συντονισμό και υλοποίηση δράσεων ανά τομέα πολιτικής. Η δράση αναπτύχθηκε από την Ομάδα Σύνταξης του Οδικού Χάρτη σε συνεργασία με αρμόδια στελέχη Υπουργείων.
3. **Επιτελικός συντονισμός Απογραφής των μισθοδοτούμενων του δημοσίου** σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών - **[apografi.gov.gr](#)**. Αφορά στο μητρώο μισθοδοτούμενων του ελληνικού Δημοσίου μέσω του οποίου έχουν καταχωρίσει τα στοιχεία τους περισσότεροι από **750.000 μισθοδοτούμενοι**. Η δράση αναπτύχθηκε σε δύο διακριτές φάσεις από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και την ΔΙΑΣ, ενώ η δεύτερη φάση αναπτύχθηκε και φιλοξενείται σε υποδομές της ΕΔΕΤ.

4. **Πρόγραμμα “ΑΓΟΡΑ” - agora.gov.gr**. Αφορά στην παρακολούθηση των δημόσιων συμβάσεων φορέων του δημοσίου, από το αρχικό αίτημα προμήθειας έως τις πληρωμές. Στο ηλεκτρονικό μητρώο, οι αρμόδιοι Φορείς θα καταχωρούν τα απαιτούμενα στοιχεία και η παρακολούθησή τους θα γίνεται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και συγκεκριμένα από την Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων. (σημείωση: για την ενεργοποίηση του προγράμματος ΑΓΟΡΑ χρειάζεται να εκδοθεί σχετική ΚΥΑ η οποία έχει προετοιμαστεί από την Γενική Γραμματεία Εμπορίου). Η δράση αναπτύχθηκε και φιλοξενείται σε υποδομές της ΕΔΕΤ Α.Ε, ενώ προβλέπεται να υποστηρίζεται επιχειρησιακά από την αρμόδια Ομάδα Διοίκησης Έργου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.
5. **Σχεδιασμός, Υλοποίηση, Επιχειρησιακή υποστήριξη της Δράσης για την Ανοικτή Διακυβέρνηση - opengov.gr**, η οποία παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες για διαβουλεύσεις σε σχέδια νόμων και προσκλήσεων στελέχωσης μετακλητών θέσεων της Δημόσιας Διοίκησης. Η δράση έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2011, υποστηρίζονταν τεχνικά από την ΕΔΕΤ Α.Ε. και επιχειρησιακά σε συνεργασία με αρμόδια στελέχη Υπουργείων. Από το 2011 και σύμφωνα με το Νόμο 4002/2011, ΦΕΚ 180Α/22-8-11, Άρθρο 68, παρ. 7, που τροποποιεί το ΠΔ 57/2007, άρθρο 10Α, η Μονάδα Τεκμηρίωσης και Καινοτομιών του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. αναλαμβάνει να μεριμνά για την καλή λειτουργία, διαχείριση και τεχνική υποστήριξη της Δράσης, η λειτουργία του opengov.gr υποστηρίζεται σε 2ο επίπεδο από την Ομάδα ΗΔ.
6. **Διάθεση Ανοικτών Δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης** - Αφορά τη δράση geodata.gov.gr για την ελεύθερη διάθεση γεωχωρικών δεδομένων προς τους πολίτες και την κοινοχρησία γεωχωρικών δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών. Η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις 28 χώρες στον κόσμο που παρέχουν ανοικτά γεωχωρικά δεδομένα (<http://www.data.gov/opendatasites/>), ενώ μέχρι σήμερα στα οφέλη περιλαμβάνονται η εξοικονόμηση πόρων από την επαναχρησιμοποίηση δεδομένων (~20εκ ευρώ), η ανάπτυξη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας από τον ιδιωτικό τομέα και η ενίσχυση των επαγγελματιών/μελετητών. Η δράση έχει αναπτυχθεί και υποστηρίζεται από το Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά με τον επιχειρησιακό συντονισμό του ΟΚΧΕ στο πλαίσιο της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών σε συνεργασία με την Ομάδα ΗΔ.
7. **Οριζόντια μεταφορά τεχνογνωσίας και αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών** στα Υπουργεία για τη φιλοξενία ηλεκτρονικών υπηρεσιών αξιοποιώντας τεχνικές “cloud computing” και ευέλικτης ανάπτυξης λογισμικού (agile development). Στο Παράρτημα “[Λίστα με τους Φορείς που εξυπηρετούνται](#)” παρουσιάζονται αναλυτικά οι Φορείς και οι δράσεις που υποστηρίζονται.
8. **Διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής** Συνεργαζόμενοι με τα συναρμόδια Υπουργεία, η Ομάδα ΗΔ υλοποίησε δράσεις για τη δικτύωση και συνεργασία στελεχών πληροφορικής του δημοσίου τομέα (π.χ. itdirectors.gov.gr). Επίσης, συντόνισε την παραγωγή προτάσεων πολιτικής για την **εξειδίκευση της Ψηφιακής Ατζέντας 2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** στην Ελλάδα (<http://www.digitalgreece2020.gr>).

- 9. Επιτελικός συντονισμός για την προώθηση κεντρικών Παρεμβάσεων ΤΠΕ** σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία (π.χ. Θεσμικό Πλαίσιο Προμηθειών και Ηλεκτρονικές Προμήθειες, Αγορά Καυσίμων, Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση, Ενιαία Αρχή Μισθοδοσίας και Μητρώο Δημοσίων Υπαλλήλων, Παραγωγική Λειτουργία Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων, Κάρτα Πολίτη, Online Παρακολούθηση Προϋπολογισμού, Γεωδεδομένα και Υπηρεσίες στο Δημόσιο Τομέα, Εθνικά Μητρώα, Ευρυζωνικότητα, Εθνικό Δίκτυο FFTH, Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης – Σύζευξις II, Υπολογιστικές Υποδομές (Cloud computing) ψηφιακό Σχολείο, Περιουσία Δημοσίου, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες για τη Φορολογική Δικαιοσύνη, e-Καλλικράτης, Δημιουργία – Έναρξη επιχείρησης σε ένα βήμα, Ψηφιακή Δικαιοσύνη και Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας, Ανοιχτά Δημόσια Δεδομένα, Αξιοποίηση έργων Γ ΚΠΣ, Ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων, Σύστημα διαχείρισης αποδείξεων και λοιπών φορολογικών στοιχείων. Η ομάδα ΗΔ παρείχε τεχνογνωσία σε θέματα παρακολούθησης, αξιοποίησης συνεργατικών εργαλείων και προτάσεων για την καλύτερη εφαρμογή τους.
- 10. Συμμετοχές** σε ημερίδες και εκπαιδεύσεις, με στόχο την ανάπτυξη και τη διάχυση της τεχνογνωσίας καθώς και την παρουσίαση και ανάδειξη των δράσεων στο Εξωτερικό.
- 11. Μεταφορά τεχνογνωσίας μέσα από σχηματισμό ανθρώπινων δικτύων** και την υποστήριξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας δικτύωσης και διαχείρισης γνώσης (π.χ. ehealthforum.gov.gr, digitalgreece2020.gr και itdirectors.gov.gr)

Οι δράσεις παρουσιάζονται πιο αναλυτικά στα επόμενα τρία κεφάλαια με την ακόλουθη κατηγοριοποίηση:

- 1. Εφαρμογές και Υποδομές:** Στο κεφάλαιο αυτό, παρουσιάζονται όλοι οι εφαρμογές που έχουν υλοποιηθεί είτε συνολικά από την Ομάδα ΗΔ είτε με την συμμετοχή της σε κάποιο στάδιο σχεδιασμού - ανάπτυξης. Παράλληλα, περιγράφεται το ιδιωτικό νέφος (private cloud) της Ομάδας ΗΔ.
- 2. Υποστήριξη διαμόρφωσης Θεσμικών Παρεμβάσεων:** Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται οι θεσμικές Παρεμβάσεις που προώθησε και υποστήριξε, σε συγκεκριμένες θεματικές κατηγορίες, η Ομάδα ΗΔ για τη θεσμική κατοχύρωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της συμμετοχής των πολιτών, της ελεύθερης διάθεσης δημόσιας πληροφορίας και γενικότερα, της βελτίωσης λειτουργίας του Κράτους σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία.
- 3. Κεντρικές Παρεμβάσεις ΤΠΕ και Συμμετοχές:** Στο κεφάλαιο αυτό, παρουσιάζονται οι κεντρικές παρεμβάσεις και οι συμμετοχές της Ομάδας ΗΔ τόσο με την παροχή πλατφόρμας συνεργασίας για την παρακολούθηση καθώς και με την μεταφορά τεχνογνωσίας όπου αυτό ήταν απαραίτητο.

Μεθοδολογία Υλοποίησης και οργάνωσης

Η μεθοδολογία [ευέλικτης υλοποίησης και διαχείρισης έργων](#)¹, επιτρέπει διαφορετική, σε σχέση με τη συνηθισμένη πρακτική, προσέγγιση υλοποίησης, θέτοντας τον ανθρώπινο παράγοντα σε πρώτο επίπεδο, τόσο τους χρήστες όσο και τα μέλη της ομάδας ανάπτυξης. Η συγκεκριμένη προσέγγιση, περιλαμβάνει την **επαναληπτική ανάπτυξη** (συνεχείς εκδόσεις λογισμικού με ταχύτατους κύκλους ανάπτυξης), **συνεργασία** (όλοι οι εμπλεκόμενοι συμμετέχουν στην υλοποίηση) και **προσαρμοστικότητα** (δυνατότητα να γίνονται αλλαγές μέχρι την τελευταία φάση της υλοποίησης).

Για την ευέλικτη και γρήγορη υλοποίηση ενός έργου, σε όλες τις δράσεις, η Ομάδα ΗΔ **αξιοποιεί υπάρχουσες υποδομές και ανθρωπινό δυναμικό με ανοιχτές προσκλήσεις από το δημόσιο τομέα σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία**. Η συμμετοχή των δημοσίων υπαλλήλων, με τα κατάλληλα διοικητικά και τεχνολογικά προσόντα, αποτελεί κομβικό παράγοντα για την υλοποίηση κάθε δράσης. Για το λόγο αυτό αξιοποιούνται **ανοιχτές διαδικασίες και τεχνικές “crowdsourcing”**² για την **κινητοποίηση** δημοσίων υπαλλήλων με τεχνογνωσία, γνώση των διαδικασιών της Δημόσιας Διοίκησης και ενδιαφέρον για προσφορά στην συνεργατική υλοποίηση έργων.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων - δράσεων με τη μεθοδολογία της ευέλικτης υλοποίησης και διαχείρισης έργων η Ομάδα:

- Αξιοποιεί υφιστάμενες Υποδομές & Συστήματα.
- Συνεργάζεται με στελέχη Φορέων της Δημόσιας Διοίκησης μέσα από ανοιχτές διαδικασίες.
- Συντονίζει και λειτουργεί δίκτυο συνεργατών από Φορείς όπως το ΕΔΕΤ, Ε.Κ. ΑΘΗΝΑ, ΚΤΠ ΑΕ, ΕΜΠ, ΕΑΙΤΥ, ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ, κλπ, που συνδυάζουν επαγγελματική εμπειρία με υψηλό επίπεδο σπουδών σε θέματα διοίκησης, επικοινωνίας και νέων τεχνολογιών.
- Λειτουργεί με ευέλικτο και προσαρμοστικό, [agile τρόπο](#) τόσο στην οργάνωση και στις συνεργασίες με εμπλεκόμενους Φορείς, όσο και στις λύσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.
- Έχει σχεδιάσει και αναπτύξει τεχνικές λύσεις υπηρεσιών ως τεχνολογική πλατφόρμα που απευθύνονται στον τελικό Φορέα-χρήστη ([Platform as a service-PaaS](#)³). Για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών αξιοποιεί το "open private cloud" της Ομάδας ΗΔ, με [υπάρχουσες υποδομές](#)⁴, οι οποίες παρέχονται από το ΕΔΕΤ, και ανοιχτό

¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Agile_software_development

² <http://el.wikipedia.org/wiki/Crowdsourcing>

³ http://en.wikipedia.org/wiki/Platform_as_a_service

⁴ https://docs.google.com/document/d/1ZV7LSE1YCRZ3yFivvR_8ySXuYXk3GwGM_PkITUbawfs/edit

λογισμικό. Όλο το λογισμικό που έχει αναπτυχθεί από συνεργάτες της Ομάδας ΗΔ, διατίθεται με άδεια [“European Union Public Licence”\(EUPL\)](#)⁵.

- Η διαχείριση όλων των δράσεων πραγματοποιείται μέσα από το συνεργατικό περιβάλλον [REDMINE](#)¹, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλοι οι συνεργάτες που συμμετέχουν στην υλοποίηση της κάθε δράσης. Οι βασικές λειτουργίες που παρέχει το εργαλείο είναι:
  - Η χρήση Ημερολογίου και διαγραμμάτων Gantt για την καλύτερη παρακολούθηση των έργων και των προθεσμιών τους,
  - Ολοκληρωμένες δυνατότητες διαχείρισης του έργων και συνεργασίας (αρχείων και wikis),
  - Η Παρακολούθηση προβλημάτων (issue tracking) και
  - Η υποστήριξη διαφορετικών εκδόσεων πηγαίου κώδικα (source code) όλων των εφαρμογών

4. Εφαρμογές και Υποδομές

Παρουσιάζονται οι βασικές δράσεις και παρεμβάσεις της Ομάδας ΗΔ με χρονολογική σειρά.

4.1 Παροχή Υποδομών αξιοποιώντας υφιστάμενα συστήματα και τεχνολογίες εικονικών μηχανών - Virtualization

Έναρξη Λειτουργίας: Οκτώβριος 2009

Για την άμεση υποστήριξη των δράσεων αξιοποιήθηκαν υφιστάμενα υπολογιστικά συστήματα(servers). Εξοπλισμός υπάρχει σε “αφθονία” λόγω προμηθειών χιλιάδων εξυπηρετητών(servers) που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Γ’ΚΠΣ και στις πιο πολλές περιπτώσεις δεν χρησιμοποιείται πάνω από το 5% της ισχύος τους. Παράλληλα, όμως η αξιοποίηση εξοπλισμού που είναι διαθέσιμος σε άλλους Φορείς είναι δύσκολο εγχείρημα στο Δημόσιο τομέα. Μια από τις πρώτες ανάγκες που ανέκυψαν επιτακτικά, ήταν η διάθεση εξυπηρετητών, που θα μπορούσαν να φιλοξενηθούν κεντρικές εφαρμογές για την υποστήριξη του κυβερνητικού έργου. **Οι βασικές απαιτήσεις που τέθηκαν ήταν η ευελιξία εγκατάστασης εφαρμογών και η ασφάλεια.**

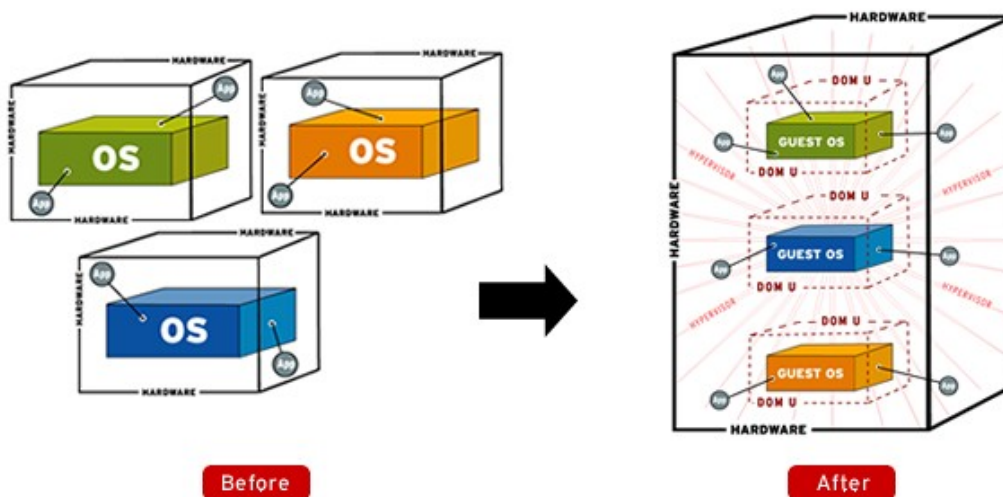
Η λύση που επιλέχτηκε ήταν η χρήση τεχνολογιών εικονικών μηχανών(virtualization) με λογισμικό ανοικτού κώδικα. Έτσι αξιοποιήθηκαν εξυπηρετητές(servers) από το [Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας \(ΕΔΕΤ\)](#)². Η τεχνική λύση των εικονικών μηχανών επέτρεψε την μέγιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου εξοπλισμού, οι εικονικές μηχανές προσομοιώνουν την λειτουργία ενός υπολογιστή με δική του μνήμη, δίσκο, επεξεργαστή και λειτουργικό σύστημα. Η κάθε εικονική μηχανή είναι ένα πρόγραμμα που λειτουργεί στο φυσικό μηχάνημα.

⁵ <http://joinup.ec.europa.eu/software/page/eupl>

¹ <http://forge.opengov.gr/>

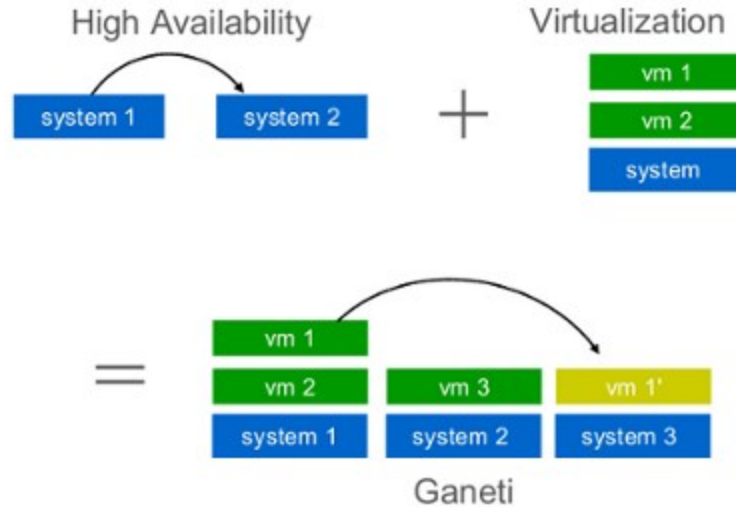
² <http://www.grnet.gr/>

Ο σχεδιασμός αυτός έδωσε τη δυνατότητα κάθε φορά που μία εφαρμογή χρειαζόταν ένα εξυπηρετητή να δημιουργείται σε λίγα λεπτά ένα νέο εικονικό μηχάνημα. Με τη μέθοδο αυτή, η εκμετάλλευση των εξυπηρετητών αυξήθηκε από 5% σε 90%, με άμεσα οφέλη τόσο στα κόστη κτήσης και λειτουργίας, όσο και στην ευελιξία διάθεσης υποδομών και στην ευκολία διαχείρισης. Τέλος, σημαντικό ρόλο έπαιξε η επιλογή λογισμικού ανοικτού κώδικα, αφού πέραν της δυνατότητας που αυτό παρέχει στην παραμετροποίηση, προσέφερε ευελιξία στην προμήθεια του λογισμικού και απαλλαγή από την ανάγκη αδειών χρήσης και περιορισμών, τα οποία θα συνεπάγονταν κόστος και καθυστέρηση στην υλοποίηση.

Σχηματική αναπαράσταση αρχιτεκτονικής virtualization

Σε επόμενο βήμα, το σύνολο των υποδομών αναβαθμίστηκε περαιτέρω με τη χρήση τεχνολογιών cloud (σύννεφο) και δημιουργήθηκε το ιδιωτικό νέφος (openon private cloud) της Ομάδας ΗΔ. Στην αρχιτεκτονική που ακολουθεί η τεχνολογία νέφους (cloud), οι εικονικές μηχανές αντί να βρίσκονται σε ένα εξυπηρετητή (server) - και η διαχείριση πόρων να γίνεται χειροκίνητα από τον διαχειριστή -, διαχειρίζονται από το λογισμικό νέφους (cloud). Με την χρήση των τεχνολογιών cloud, όπως φαίνεται και στο ακόλουθο σχήμα, επιτυγχάνεται υψηλή διαθεσιμότητα και ευκολία διαχείρισης. Τέλος, επιλέχθηκε ανοιχτό λογισμικό open source, στην ανάπτυξη του οποίου συμμετέχει και το ΕΔΕΤ με το έργο "ΟΚΕΑΝΟΣ" επιτυγχάνοντας μεταφορά τεχνογνωσίας από την έρευνα στην παραγωγή.

Σχηματική Αναπαράσταση αρχιτεκτονικής νέφους(cloud)

Σήμερα, στο ιδιωτικό νέφος(opengov private cloud) της Ομάδας ΗΔ, φιλοξενούνται συνολικά 164 “φυσικά” και “εικονικά” μηχανήματα, με πλήθος εφαρμογών και δικτυακών τόπων όπως της Προεδρίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου Πρωθυπουργού και άλλων φορέων του Δημοσίου, εφαρμογές μητρώων, η Δι@ύγεια, η Απογραφή και άλλες δράσεις, καθώς και υποστηρικτικές εφαρμογές διαχείρισης.

Στατιστικά: 144 Εικονικά Μηχανήματα, 20 Φυσικά Μηχανήματα, 8 Φορείς που υποστηρίζονται, 56 πληροφοριακά συστήματα

Περισσότερες Πληροφορίες: [Πίνακας με τους Φορείς που εξυπηρετούνται](#)¹

Παράρτημα: [Κοστολόγηση Υπηρεσιών](#)

4.2 Ανοικτή Διακυβέρνηση

Έναρξη Λειτουργίας: Οκτώβριος 2009

Η δράση Ανοικτή Διακυβέρνηση (OpenGov.gr), ξεκίνησε ως πρωτοβουλία του Γραφείου του Πρωθυπουργού τον Οκτώβριο του 2009 και συνδυάζει τόσο πολιτικά, όσο και τεχνολογικά χαρακτηριστικά, βασιζόμενη σε ένα πλαίσιο πολιτικών αρχών όπως **τη διαφάνεια, τη διαβούλευση, τη λογοδοσία και την αποκέντρωση**. Στο επίκεντρο της ανοικτής διακυβέρνησης είναι οι ανάγκες των πολιτών για **πληροφόρηση και συμμετοχή** στη διαδικασία διαμόρφωσης των αποφάσεων. Οι **προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και η δημόσια διαβούλευση νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων** είναι οι βασικές δράσεις ανοικτής διακυβέρνησης, οι οποίες εξυπηρετούνται από τις εφαρμογές [του opengov.gr](#). Από τον Σεπτέμβριο του 2011, η Μονάδα Τεκμηρίωσης και Καινοτομιών του [ΕΚΔΔΑ](#)², μεριμνά για την καλή λειτουργία και διαχείριση των υπηρεσιών.

¹ <https://docs.google.com/spreadsheet/ccc?key=0AiqVS6Vz4fkhdFZ5X3BrYlo2V01aaEU2X3FKREs2cIE#gid=0>

² <http://www.ekdd.gr/ekdda/index.php?lang=el>

Η Δράση της Ανοικτής Διακυβέρνησης παρέχει τρεις βασικές υπηρεσίες:

Ηλεκτρονική Δημόσια Διαβούλευση. Σχέδια νομοθετικού κειμένου (νόμων, υπουργικών αποφάσεων, προεδρικά διατάγματα) καθώς και δράσεις ή πρωτοβουλίες νομοθετικού περιεχομένου (πολιτικές, οδικοί χάρτες, κλπ) αναρτώνται στον ειδικό δημόσια προσβάσιμο ιστοχώρο για διαβούλευση πριν την οριστικοποίησή τους. Οι ενδιαφερόμενοι (πολίτες και Φορείς), μπορούν να υποβάλλουν τα σχόλια και τις απόψεις τους, μέσω ειδικά διαμορφωμένης και δομημένης φόρμας. Τα σχόλια που υποβάλλονται, αναρτώνται κατόπιν ηλεκτρονικής έγκρισης (moderation). Με τη λήξη της προθεσμίας της διαβούλευσης τα σχόλια συγκεντρώνονται και επεξεργάζονται από την αρμόδια, για την εκάστοτε διαβούλευση Αρχή, και με δική της ευθύνη, ενσωματώνονται σε έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης. Η έκθεση, σύμφωνα με το άρθρο 85 παρ.3 του κανονισμού της Βουλής, συνοδεύει το νομοθετικό κείμενο στη διαδικασία συζήτησης .

Προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη στελέχωση φορέων σε διάφορους τομείς της Κυβέρνησης, υποστηρίζονται επιχειρησιακά μέσω της πλατφόρμας OpenGov.gr. Η προετοιμασία, ενημέρωση ενδιαφερόμενων, αξιολόγηση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων παρέχεται (και υλοποιείται με ευθύνη των Υπουργείων) στα Υπουργεία σαν υπηρεσία. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους και το εκάστοτε Υπουργείο, ορίζοντας τα κριτήρια αξιολόγησης και συγκροτώντας ομάδα αξιολογητών, επιλέγει το άτομο που θα καταλάβει τη θέση από τη λίστα των διαθέσιμων στοιχείων.

Labs.OpenGov.gr. Το Labs.OpenGov.gr αποτελεί μια πλατφόρμα για την υποβολή προτάσεων και ιδεών σε θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το Labs.OpenGov.gr, αποσκοπεί να φέρει στο προσκήνιο τις δημιουργικές ιδέες, τους ανθρώπους και τους τρόπους για να εισαχθεί η καινοτομία στις σχέσεις του πολίτη και των επιχειρήσεων με το Δημόσιο Τομέα. Η διαδικτυακή πλατφόρμα Labs.OpenGov.gr αποτελεί ένα βήμα διαλόγου, ώστε να αποκτήσουν νέα διάσταση, συμμετοχική και αποκεντρωμένη, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των δημόσιων ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Έως τώρα έχουν εγγραφεί περισσότεροι από 3.000 χρήστες και έχουν διοργανωθεί πέντε θεματικοί κύκλοι και ημερίδες για την υποβολή, ανάδειξη και παρουσίαση προτάσεων σε συγκεκριμένους τομείς.

Υπηρεσία newsletter: Για την ενημέρωση των πολιτών που επιθυμούν να λαμβάνουν μέρος σε νέες ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις λειτουργεί υπηρεσία ηλεκτρονικής εγγραφής και αποστολής ενημερωτικών δελτίων (newsletter). Στην υπηρεσία ενημέρωσης για την ανοικτή διακυβέρνηση έχουν εγγραφεί έως σήμερα **65.206 χρήστες**. Η κατανομή των εγγραφών παρουσιάζεται ανά Υπουργείο στο σύνδεσμο <http://www.opengov.gr/home/announce-statistics>

Σχετική Νομοθεσία - Παραπομπές: [Κανονισμός της Βουλής, Άρθρο 85, Παράγραφος 3, Νόμος 4002/2011, ΦΕΚ 180Α/22-8-11, Άρθρο 68, παρ. 7, 4048/2012, ΦΕΚ 34Α/23-02-2012, Άρθρο 6, παρ. 2.](#)

Στατιστικά: 239 Διαβουλεύσεις / 76.601 Σχόλια 15 Υπουργεία / 140 Προσκλήσεις Στελέχωσης / 2.010 Θέσεις / 38.866 Αιτήσεις με Βιογραφικά, Labs.opengov.gr 3.111 Μέλη / 850 Προτάσεις / 2.009 Σχόλια / 5 Θεματικές Ενότητες.

4.3 “Χωρίς παράνομες διαφημιστικές πινακίδες”

Έναρξη Λειτουργίας: 2/2010 – Δικτυακός τόπος: <http://www.illegal signs.gov.gr>

Η δράση “Χωρίς παράνομες διαφημιστικές πινακίδες”, ξεκίνησε το 2010 με εντολή του Πρωθυπουργού και αποτελεί μέρος των δράσεων των [συναρμόδιων Υπουργείων](http://www.illegal signs.gov.gr) για την οδική ασφάλεια. Η Ομάδα ΗΔ συμμετείχε στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη της διαδικτυακής υπηρεσίας illegal signs.gov.gr, καθώς και στο συντονισμό των συναρμόδιων Υπουργείων και ΟΤΑ, με τελικό σκοπό την οριστική αποξήλωση και απομάκρυνση των διαφημιστικών πινακίδων.

Στόχος της δράσης ήταν η αντιμετώπιση του προβλήματος του ανεξέλεγκτου και επικίνδунου πλήθους παράνομων διαφημιστικών πινακίδων στο οδικό δίκτυο. Σε ολόκληρη τη χώρα και ειδικά στο κέντρο της Αθήνας και στους κύριους οδικούς της άξονες, υπάρχουν περισσότερες από 25.000 παράνομες διαφημιστικές πινακίδες, κυρίως στις οροφές κτηρίων και παράπλευρα του οδικού δικτύου.

Το illegal signs.gov.gr, ενεργοποίησε με καινοτόμο τρόπο τη συμμετοχή των πολιτών στον εντοπισμό των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων, επιτρέποντας τη χρήση πολλαπλών μέσων, όπως το διαδίκτυο και το κινητό τηλέφωνο. Οι πολίτες επισημαίνουν ψηφιακά σε διαδραστικό χάρτη, με δικές τους φωτογραφίες, μέσω του υπολογιστή ή κινητού iPhone, τις τοποθεσίες που βρίσκονται διαφημιστικές πινακίδες που οι ίδιοι θεωρούν ότι είναι παράνομες. Με την επισήμανση των τοποθεσιών ξεκινούν οι διαδικασίες από τους συναρμόδιους Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης με τη συνεισφορά ορισμένες φορές και του ιδιωτικού τομέα μέσω της διάθεσης πόρων και χορηγιών για την αποξήλωση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου.

Η διαδραστική αυτή δράση, είχε ικανοποιητική συμμετοχή που έφερε αποτελέσματα, αφού έδειξαν στους εμπλεκόμενους Φορείς τις δυνατότητες του crowdsourcing στην επίλυση σύνθετων καθημερινών προβλημάτων αξιοποιώντας τη συμμετοχή των πολιτών.

Στατιστικά: 915 Επιβεβαιωμένες Καταγγελίες, 207 Αποξηλωμένες Πινακίδες
Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: www.illegal signs.gov.gr

4.4 Απογραφή - Μητρώο Μισθοδοτούμενων του δημόσιου τομέα

Έναρξη Λειτουργίας: 6/2010 – Δικτυακός τόπος: <https://apografi.gov.gr/>

Έως τον Ιούλιο του 2010 το μητρώο όλων των μισθοδοτούμενων στο δημόσιο τομέα αποτελούνταν από συγκεντρωτικούς πίνακες που έστελναν τα Υπουργεία χωρίς

προτυποποίηση και έλεγχο. Η Απογραφή στοχεύει στην παροχή όλων των απαραίτητων δεδομένων και εφαρμογών για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του ανθρώπινου κεφαλαίου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εμπέδωση κουλτούρας υιοθέτησης και συντήρησης ψηφιακού φακέλου από τους ίδιους τους δημόσιους υπαλλήλους, καθώς και στο σχεδιασμό βιώσιμης διαδικασίας επικαιροποίησής του.

Η εφαρμογή της απογραφής σχεδιάστηκε από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, σε συνεργασία με την Ομάδα ΗΔ. Η συμμετοχή της Ομάδας ΗΔ στην Απογραφή είχε **2 διακριτούς ρόλους**. Τη συμμετοχή στον **επιχειρησιακό σχεδιασμό** της και σε θέματα **τεχνικής υποστήριξης και ανάπτυξης** εφαρμογών.

Στην **A φάση** (μήνες Ιούνιος και Ιούλιος 2010), συνεργάτες της Ομάδας ΗΔ συμμετείχαν στην καταγραφή απαιτήσεων και τη διαστασιολόγηση της εφαρμογής. Παράλληλα, κατά τη λειτουργία της εφαρμογής βοήθησαν συμβουλευτικά στην αποσφαλμάτωση και τη βελτιστοποίηση (optimization, hardening) των υποδομών στη ΓΓΠΣ, με στόχο την αντιμετώπιση προβλημάτων που προέκυψαν. Τέλος, η Ομάδα ΗΔ φιλοξένησε στις υποδομές της το ενημερωτικό δικτυακό τόπο της απογραφής, καθώς και την εφαρμογή υποστήριξης των χρηστών (helpdesk).

Στην **B φάση** που ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2010, η συμμετοχή της Ομάδας ΗΔ αφορούσε κυρίως στις υποδομές και πιο συγκεκριμένα τη συνεργασία με την ΕΔΕΤ Α.Ε. για την υποστήριξη των εικονικών μηχανών (11 στο σύνολο τους), για την εξυπηρέτηση της απογραφής Δημοσίων υπαλλήλων, τη φιλοξενία του ενημερωτικού δικτυακού τόπου για το κοινό, καθώς και την υλοποίηση της διεπαφής της εφαρμογής και της διασύνδεσης με τη βάση δεδομένων.

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: [Απολογισμός Απογραφής, Μάρτιος 2012¹](#)

4.5 Geodata.gov.gr

Έναρξη Λειτουργίας: 8/2010 – **Δικτυακός τόπος:** www.geodata.gov.gr

Τα γεωχωρικά δεδομένα, δηλαδή η ψηφιακή πληροφορία της Δημόσιας Διοίκησης που περιγράφει και αποτυπώνει το χώρο (π.χ. χάρτες, όρια οικισμών, δίκτυα, δημόσιες υπηρεσίες), αποτελούν την πιο σημαντική πηγή γνώσης στην Ελλάδα για την καλή λειτουργία του Κράτους και την οικονομική ανάπτυξη. Είναι ποσοτικά σημαντικά, καθώς αποτελούν περίπου το 80% των δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης, ενώ το κόστος παραγωγής, προμήθειας και ενημέρωσής τους, είναι εξαιρετικά μεγάλο. Επίσης, είναι ποιοτικά σημαντικά, καθώς είναι αξιοποιήσιμα πρακτικά σε κάθε έκφανση της λειτουργίας του Κράτους και του ιδιωτικού τομέα.

Η διαδικτυακή υπηρεσία geodata.gov.gr συγκεντρώνει και προσφέρει γεωχωρικά δεδομένα της Δημόσιας Διοίκησης προς όλους τους πολίτες της χώρας. Τα δεδομένα προσφέρονται **ελεύθερα**, δηλαδή χωρίς κόστος και χωρίς περιορισμούς, ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν για κάθε χρήση και από κάθε ενδιαφερόμενο. Επιπλέον, τα δεδομένα απεικονίζονται σε **διαδικτυακούς χάρτες**, ώστε κάθε πολίτης να έχει άμεση πληροφόρηση για τον Ελληνικό χώρο, σε πλήθος θεματικών περιοχών.

¹ <https://docs.google.com/open?id=0Bz4GbuZCtoApQUlweVdVSWxobzQ>

Σκοπός της υπηρεσίας είναι η επίτευξη οικονομιών κλίμακας από την επαναχρησιμοποίηση γεωχωρικών δεδομένων, η ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας, καθώς και η επίτευξη άμεσων, μετρήσιμων αποτελεσμάτων από την επαναχρησιμοποίηση γεωχωρικών δεδομένων & υπηρεσιών. Επιπλέον, το geodata.gov.gr προσδίδει αξία σε αναξιοποίητα έργα δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ του Γ' ΚΠΣ, επαναχρησιμοποιώντας και προσφέροντας ελεύθερα τα γεωχωρικά δεδομένα που η Δημόσια Διοίκηση έχει τόσο ακριβά προμηθευτεί. Πρόκειται για μια υποδομή με υψηλή προστιθέμενη αξία και βιωσιμότητα, καθώς στηρίζεται αποκλειστικά σε ανοικτά πρότυπα και ανοικτό λογισμικό και λειτουργεί σε περιβάλλον εικονικών μηχανών.

Το geodata.gov.gr σχεδιάστηκε, αναπτύχθηκε και συντηρείται από το Ινστιτούτο Πληροφοριακών Συστημάτων του ΕΚ «Αθηνά» με ίδια μέσα και ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Αύγουστο του 2010, οπότε ήταν μόλις μία από τις οκτώ υπηρεσίες για την ελεύθερη διάθεση γεωχωρικών δεδομένων σε όλο τον κόσμο. Στη διάρκεια της λειτουργίας του έχει οδηγήσει σε άμεσα οφέλη ~20εκ. ευρώ για τη Δημόσια Διοίκηση (επαναχρησιμοποίηση πληροφορίας), ενώ έχει αξιοποιηθεί παραγωγικά από εκατοντάδες ΜΚΟ, μηχανικούς και ερευνητές.

Στατιστικά: 330.000 μοναδικοί επισκέπτες /109 χώρες /1000 μοναδικοί χρήστες καθημερινά
350GB γεωχωρικών δεδομένων / 179 σύνολα δεδομένων / 18TB δεδομένων έχουν προσφερθεί, 20M ευρώ άμεσης εξοικονόμησης πόρων για τη ΔΔ / 50% των χρηστών είναι επαγγελματίες

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: http://egovict.blogspot.com/2010/05/blog-post_01.html
<http://egovict.blogspot.com/search/label/geodata.gov.gr>

4.6 Πρόγραμμα Δι@ύγεια

Έναρξη Λειτουργίας: 1/10/2010 **Δικτυακό Τόπος:** diavgeia.gov.gr

Η διαφάνεια, ζήτημα μείζονος σημασίας για τη χώρα μας και προϋπόθεση εμπέδωσης μιας σχέσης σεβασμού και εμπιστοσύνης ανάμεσα στον πολίτη και τη Δημόσια Διοίκηση, θωρακίστηκε και έλαβε θεσμική υπόσταση μέσω του Προγράμματος "Δι@ύγεια". Είναι από τις πρώτες πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν με ανοικτό λογισμικό από την Ομάδα ΗΔ.

Τι προσφέρει το πρόγραμμα Δι@ύγεια:

- Προάγει τη διαφάνεια με έλεγχο, υπευθυνότητα και λογοδοσία στην άσκηση της εξουσίας,
- Πλούτο δομημένης πληροφορίας, πηγή για ποσοτικά και ποιοτικά συμπεράσματα και ταυτόχρονα πηγή στοιχείων για την αναδιοργάνωση του Κράτους,
- **Δίκτυο Ομάδων Διοίκησης Έργου ως πρώτου επιπέδου δομές για το συντονισμό και την κλιμάκωση του έργου με στελέχη με τεχνογνωσία και ψηφιακή κουλτούρα τα οποία δυνητικά μπορούν να υποστηρίξουν ανάλογες μελλοντικές θεσμικές παρεμβάσεις**
- Ψηφιακή κουλτούρα που αποτελεί βασικό εργαλείο αναδιοργάνωσης για τους Φορείς
- Διασφάλιση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα

Το Πρόγραμμα Δι@ύγεια από τον Οκτώβριο του 2010 συνδυάζει τόσο το θεσμικό πλαίσιο (Νόμος 3861/2010), όσο και τα τεχνικά μέσα (et.diangeia.gov.gr) για την εισαγωγή της υποχρέωσης ανάρτησης όλων των κυβερνητικών αποφάσεων στο διαδίκτυο, από το σύνολο των δημόσιων Φορέων. **Με την ολοκλήρωση της ανάρτησης η πράξη πιστοποιείται ότι έχει δημοσιευτεί αποκτώντας έναν μοναδικό Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ). Οι πράξεις των Φορέων δεν είναι εκτελεστές αν δεν αναρτηθούν στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος.**

Το τεχνολογικό μοντέλο ανάπτυξης του Προγράμματος Δι@ύγεια βασίζεται στο “ανοικτό περιεχόμενο” και στην “ανοικτή αρχιτεκτονική” υλοποίησης. Με αυτόν τον τρόπο, ενδιαφερόμενοι πολίτες αλλά και επιχειρήσεις μπορούν να αναπτύξουν εφαρμογές προστιθέμενης αξίας χρησιμοποιώντας το ανοικτό περιεχόμενο του προγράμματος (opendata.diangeia.gov.gr). Το πρόγραμμα Δι@ύγεια, αναπτύχθηκε με ανοικτό λογισμικό και φιλοξενείται στην ΕΔΕΤ Α.Ε. αξιοποιώντας υφιστάμενες υποδομές. (σημείωση: *Προβλέπεται επίσης η υποστήριξη από εξωτερικό ανάδοχο μέσα από διαγωνιστική διαδικασία της ΚΤΠ Α.Ε που ξεκίνησε το 2010*).

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112/13.7.2010, Τεύχος Α') για το Πρόγραμμα Δι@ύγεια περί διαφάνειας δια της υποχρεωτικής δημοσιοποίησης αποφάσεων και πράξεων της διοίκησης, τα Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως είναι πλέον στο σύνολό τους **δωρεάν διαθέσιμα** στους πολίτες σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου.

Τέλος, η ανοικτή αρχιτεκτονική υλοποίησης του Προγράμματος Δι@ύγεια επιτρέπει τη διασύνδεση με την Απογραφή - Μητρώο Μισθοδοτούμενων του δημόσιου τομέα για την ανταλλαγή δεδομένων. **Η επεξεργασία των δεδομένων των δύο συστημάτων μπορούν να παρέχουν μετρήσιμα στοιχεία και δείκτες παραγωγικότητας τόσο σε επίπεδο των Φορέων του Δημόσιου τομέα και των μονάδων τους, όσο και στο επίπεδο των υπαλλήλων.**

Το πρόγραμμα Δι@ύγεια έχει παρουσιαστεί με επιτυχία και ιδιαίτερα θετικά σχόλια στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ όπου προκάλεσε το ενδιαφέρον, χαρακτηριζόμενο ως «επαναστατικό».

Στατιστικά: Ενταγμένοι Φορείς: 3.243 - Αναρτημένες Πράξεις: 3.763.607 - Σύνολο υπαλλήλων που χρησιμοποιούν την Δι@ύγεια κάθε βδομάδα: 11.500 - Εβδομαδιαίος αριθμός Αναρτήσεων: 70.000 πράξεις κατά μέσο όρο

Σχετικά κείμενα - Παραπομπές: Αναλυτικά “online” και επικαιροποιημένα στατιστικά στο σύνδεσμο: <http://et.diangeia.gov.gr/f/all/stats> & <http://goo.gl/MWLKG>

4.7 Πρόγραμμα Αγορά - Agora.gov.gr

Έναρξη: 02/2011 - Δικτυακός Τόπος: <http://agora.gov.gr>

Με το Νόμο 4013/2011 “Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων” συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας το **Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Αιτημάτων, Προκηρύξεων, Συμβάσεων & Εντολών Πληρωμής – Πρόγραμμα Αγορά**. Στόχοι του Μητρώου είναι η διαφάνεια στις προμήθειες, στις υπηρεσίες, και στα έργα του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, η μείωση του κόστους, η ενίσχυση του ανταγωνισμού και η καλύτερη παρακολούθηση και ο σχεδιασμός του προϋπολογισμού Δημοσίου Τομέα.

Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο αποτελεί το σύστημα καταγραφής, επεξεργασίας και παρουσίασης του συνόλου των Αιτημάτων, Προκηρύξεων, Συμβάσεων και Εντολών Πληρωμής των Φορέων του Δημοσίου. Η καταχώριση αφορά **σε όλα τα Αιτήματα με αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών** σε όλα τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσής τους, προϋπολογισμού μεγαλύτερου από **1.000 ευρώ και ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης**. Πιο συγκεκριμένα, καταχωρούνται όλα τα στοιχεία μιας σύμβασης τα οποία, σε συνδυασμό με τις διοικητικές πράξεις που ήδη καταχωρούνται στη Δι@ύγεια, επιτρέπουν την **ιχνηλάτιση και διαφάνεια** όλων των διαδικασιών για τις προμήθειες του Δημοσίου, σε όλα τα βήματα, από τη δημιουργία του σχετικού αιτήματος έως και τις πληρωμές. Αποτελεί μία καινοτόμα υπηρεσία, η οποία αξιοποιεί δημόσια πληροφορία και από τρίτα συστήματα (διαλειτουργικότητα με Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ) **αποτυπώνοντας όλη την επιχειρησιακή διαδικασία σε θέματα συμβάσεων στο δημόσιο τομέα**.

Το πληροφοριακό σύστημα υποστήριξης του Μητρώου, σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε από την Ομάδα ΗΔ και φιλοξενείται στις υποδομές εικονικών μηχανών του ΕΔΕΤ Α.Ε. Κατά το στάδιο της σχεδίασης δημιουργήθηκε μία πιλοτική Ομάδα με τη συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Γενικού Επιτελείου Στρατού, της Περιφέρειας Αττικής, του Δήμου Αθηναίων, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, του Νοσοκομείο "Ευαγγελισμός" και της "Κοινωνία της Πληροφορίας" Α.Ε. Η ενεργή συμμετοχή τους και η πιλοτική λειτουργία του Μητρώου, οδήγησε στην ανάπτυξη μίας εφαρμογής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το σύνολο των Φορέων του Δημοσίου. Το Σεπτέμβριο του 2011 με την υπογραφή του Νόμου, ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του Μητρώου και σχεδιάστηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια στο ΕΚΔΔΑ. Μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί 15 σεμινάρια. **Το Μητρώο βρίσκεται ακόμα σε πιλοτική και δοκιμαστική λειτουργία, αναμένοντας την υπογραφή της σχετικής ΚΥΑ από τα αρμόδια Υπουργεία**.

Σχετική Νομοθεσία: [Νόμος Ν.4013/2011](#) - [Τροποποίηση Νόμου Ν4038/2012](#)

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές:

<http://agora.gov.gr>, <http://egovict.blogspot.com/2011/12/blog-post.htm>, <http://goo.gl/XAavC>

4.8 Δράση Ανοικτή Διοίκηση – πιλοτική εφαρμογή

Έναρξη πιλοτικής λειτουργίας: Μάιος 2011, Δικτυακός τόπος: openpad.gov.gr

Η δράση της ηλεκτρονικής – ανοικτής Δημόσιας Διοίκησης βασίζεται στις αρχές της αξιολόγησης, της συνεργατικότητας και της λογοδοσίας. Στόχος της δράσης, είναι η ποιοτική αναβάθμιση των δημόσιων υπηρεσιών μέσα από την αξιοποίηση των προτάσεων - παρατηρήσεων των χρηστών, πολιτών και επιχειρήσεων, για την εμπειρία εξυπηρέτησης που αποκομίζουν από την καθημερινή τους επαφή με αυτές. **Η δράση υποστηρίζεται θεσμικά από το αρ. 11 του νόμου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.** Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις που αφορούν στις Κεντρικές και Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δημοσίου, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ Βαθμού, στα Ν.Π.Δ.Δ. και στις Δ.Ε.Κ.Ο. Η δράση θα υλοποιηθεί σε δύο Φάσεις. Στην Πρώτη Φάση οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλλουν μηνύματα για τα 15 Υπουργεία. Στη Δεύτερη Φάση προβλέπεται να εισαχθούν στη δράση και οι εποπτευόμενοι Φορείς. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των φάσεων θα βελτιώνεται συνεχώς η διαδικασία και τα παρεχόμενα τεχνολογικά εργαλεία.

Οι Πολίτες μπορούν να συμμετέχουν μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας openpad.gov.gr, μέσω των ΚΕΠ καθώς και μέσω του 1500. Στην πρώτη φάση θα υποστηριχτεί η συμμετοχή μόνο μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας openpad.gov.gr. Η επικοινωνία από τους πολίτες αφορά στην υποβολή θετικής ή αρνητικής εμπειρίας εξυπηρέτησης καθώς και στην υποβολή ιδέας ή πρότασης για βελτίωση μιας παρεχόμενης υπηρεσίας. Η υποστήριξη της δράσης προβλέπεται να γίνεται σε κάθε Φορέα από τις αρμόδιες οικείες Οργανικές Μονάδες σχέσεων Κράτους - Πολίτη. Μεταξύ των ενεργειών υποστήριξης έχει προδιαγραφεί και η σύνταξη τριμηνιαίας έκθεσης αναφοράς από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η έκθεση αναφοράς αναφέρεται στα μηνύματα των πολιτών του τελευταίου κάθε φορά τριμήνου και περιλαμβάνει τις ενέργειες για τη λήψη διορθωτικών μέτρων που πρόκειται να αναλάβουν οι Φορείς ή τα σχετικά μέτρα που έχουν ήδη υιοθετηθεί. Η σύνταξη της Έκθεσης Αναφοράς είναι αρμοδιότητα των Φορέων ή των υπηρεσιών που παρέχουν τις υπηρεσίες στις οποίες αναφέρεται ο πολίτης.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των αναγκαίων ενεργειών προετοιμασίας:

- Έχει υλοποιηθεί πιλοτική έκδοση της εφαρμογής στη διεύθυνση openpad.gov.gr
- Έχει συνταχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες σχέδιο Υπουργικής Απόφασης και Σχέδιο Εγκυκλίου για την οργάνωση των απαραίτητων ενεργειών προετοιμασίας (επαφές ανά Φορέα, οργάνωση εκπαίδευσης, κτλ)

4.9 Διαδικτυακές Εφαρμογές Φορέων

Για την υλοποίηση όλων των δράσεων, η Ομάδα ΗΔ βασίζεται στη στενή και συστηματική συνεργασία με τα στελέχη των Δημόσιων Φορέων, στην αξιοποίηση μεθοδολογιών ‘agile development’, καθώς και υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων / υποδομών ΤΠΕ.

Συνολικά αξιοποιούνται **144 εικονικές μηχανές** (virtual machines - VMs) σε 20 διακομιστές (servers) του ΕΔΕΤ για τα συστήματα και τις εφαρμογές ανά Υπουργείο. Αναλυτικά μπορείτε να δείτε τον κατάλογο με τους διακομιστές και τις εφαρμογές στον [Πίνακα Υποδομών](#).¹

Η υποστήριξη στα παραπάνω συστήματα διαφέρει ανά περίπτωση και αφορά μια ή παραπάνω από τις εξής τρεις λειτουργίες: **(α) σχεδιασμός / ανάπτυξη / συντήρηση εφαρμογών, (β) υπηρεσίες συντήρησης λογισμικού συστήματος, (γ) συμβουλευτική υποστήριξη για την καλύτερη χρήση των εφαρμογών.**

Οι υπηρεσίες διατίθενται ως **ιδιωτικό νέφος** (“private cloud”) από [διακομιστές\(servers\) του ΕΔΕΤ](#)², με την τεχνική υποστήριξη του [κέντρου διαχείρισης δικτύου του ΕΔΕΤ](#)³.

---

¹ https://docs.google.com/document/d/1ZV7LSE1YCRZ3yFivvR_8ySXuYXk3GwGM_PkITUbawfs/edit

² <http://www.noc.grnet.gr/node/168>

³ <http://noc.grnet.gr/>

5. Υποστήριξη διαμόρφωσης Θεσμικών Παρεμβάσεων

Η Ομάδα ΗΔ προώθησε και υποστήριξε τη θεσμική κατοχύρωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της συμμετοχής των πολιτών, της ελεύθερης διάθεσης δημόσιας πληροφορίας και γενικότερα, της βελτίωσης λειτουργίας του Κράτους, μέσα από μια σειρά θεσμικών παρεμβάσεων σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίχτηκαν τεχνικά οι αρμόδιοι Φορείς στην προετοιμασία Νόμων και Υπουργικών Αποφάσεων, με τεχνογνωσία στην ενσωμάτωση και αξιοποίηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε πολλές θεματικές περιοχές.

5.1 Συνοπτική αναφορά σε θεσμικές παρεμβάσεις που έχει συμβάλει η Ομάδα

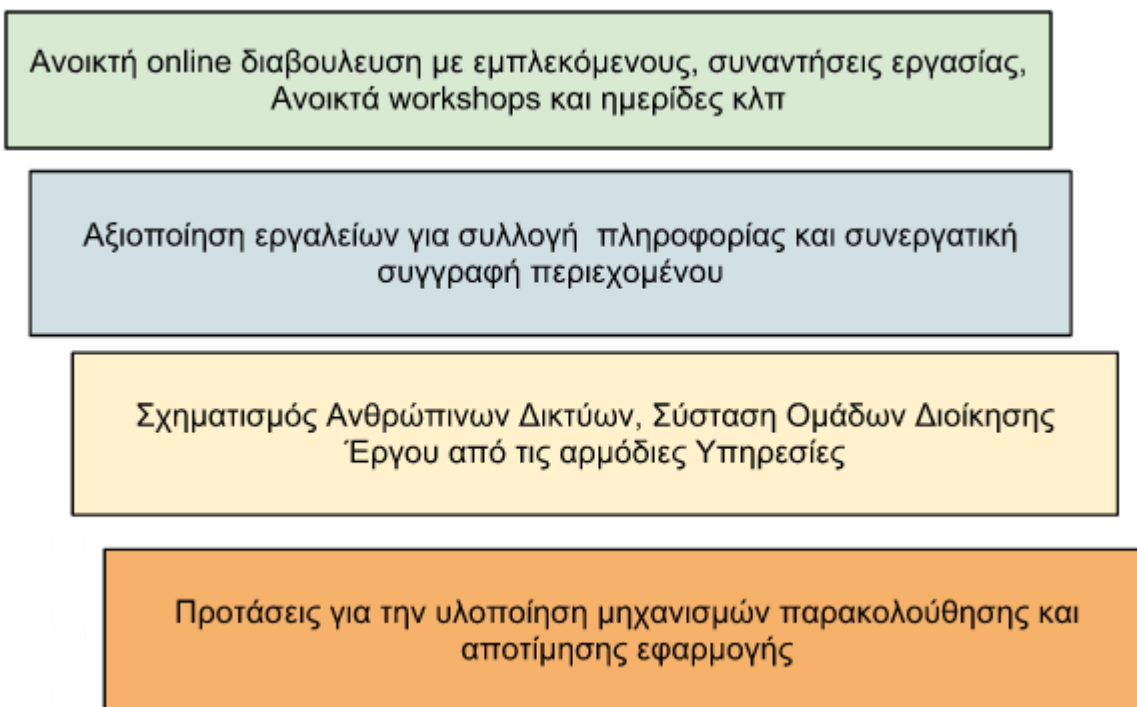
Ενδεικτικές παρεμβάσεις:

- **N.3979/2011 για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση**, ο οποίος εισάγει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, την εξυπηρέτηση του πολίτη, το σχεδιασμό και υλοποίηση έργων πληροφορικής καθώς και τη διάθεση δημόσιας πληροφορίας. Σε συνεργασία με το Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προετοιμάστηκε το σχέδιο του νόμου, υποστηρίχτηκε κατά τη συζήτηση του στη Βουλή, συντάχθηκε ο οδικός χάρτης για την εφαρμογή του (βλ. <http://www.egovplan.gr/>), υλοποιήθηκε διαδικτυακός τόπος για την ενημέρωση και συνεργασία των ΟΔΕ Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (<https://sites.google.com/site/egovroadmap/>), ενώ υποστηρίχτηκε το σύνολο των Υπουργείων για τον καθορισμό της στοχοθεσίας τους στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου.
- **N.3861/2010 για το «Πρόγραμμα Δι@ύγεια»**, ο οποίος προβλέπει την υποχρεωτική ανάρτηση στο Διαδίκτυο των νόμων και πράξεων της Δημόσιας Διοίκησης, ενώ επιπλέον καθιστά δωρεάν την πρόσβαση στο σύνολο των ΦΕΚ από τους πολίτες, μέσα από το Εθνικό Τυπογραφείο. Σε συνεργασία με το Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης υποστηρίχθηκε η προετοιμασία του σχεδίου νόμου, υποστηρίχτηκε κατά τη συζήτηση του στη Βουλή, ενώ σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ο διαδικτυακός τόπος του Προγράμματος Δι@ύγεια και το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα για την εφαρμογή του (et.diavgeia.gov.gr).
- **N.4013/2011 για τις Δημόσιες Συμβάσεις**, ο οποίος συστήνει την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και το κεντρικό μητρώο ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προετοιμάστηκε το σχέδιο του νόμου, υποστηρίχτηκε κατά τη συζήτηση του στη Βουλή,

ενώ σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ο διαδικτυακός τόπος και το αντίστοιχο πιλοτικό πληροφοριακό σύστημα για την εφαρμογή του (agora.gov.gr).

- **N.3882/2010 για την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών**, ο οποίος ενσωματώνει την Οδηγία 2007/2/EK INSPIRE για τη διάθεση περιβαλλοντικής πληροφορίας, δημιουργεί την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων κοινοχρησίας, διάθεσης και ποιότητας της γεωχωρικής πληροφορίας, ενώ επίσης αναμορφώνει το πλαίσιο λειτουργίας του ΟΚΧΕ. Σε συνεργασία με το Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, προετοιμάστηκε το σχέδιο του νόμου και υποστηρίχτηκε κατά τη συζήτησή του στη Βουλή, έγινε καταγραφή των βασικών γεωχωρικών δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης και προετοιμάστηκε η πρώτη αναφορά προόδου προς την ΕΕ.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την υποστήριξη της διαμόρφωσης των θεσμικών παρεμβάσεων παρουσιάζεται στο ακόλουθο σχήμα .

5.2 N.3979 για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Οδικός Χάρτης

Στις 24 Μαΐου 2011 ψηφίστηκε στη Βουλή ο Νόμος - Πλαίσιο για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Ο νόμος αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου για πρώτη φορά οργανώνεται και απλοποιείται η σχέση της Δημόσιας Διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις χρησιμοποιώντας τις Νέες Τεχνολογίες και την Πληροφορική.

Ο Νόμος 3979 αποτελεί το βασικό εργαλείο για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Η πλήρης εφαρμογή του στις δημόσιες Υπηρεσίες και στους Φορείς πρόκειται να αλλάξει ριζικά τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης της πληροφορίας καθώς και την εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των Φορέων του δημόσιου τομέα. Επιπλέον, θα αλλάξει ριζικά η δυνατότητα των πολιτών και των νομικών προσώπων να εξυπηρετούνται με Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), το οποίο σημαίνει **αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αξιοπιστία, διαφάνεια, ασφάλεια, ταχύτητα και οικονομία στις συναλλαγές.**

Από την εφαρμογή του νόμου θα προκύψει σημαντικό οικονομικό όφελος κυρίως από την κατάργηση χειρόγραφων διαδικασιών που απαιτούν προσωπική επαφή των ενδιαφερόμενων με τη Δημόσια Διοίκηση και την αντικατάστασή τους από αυτοματοποιημένες ηλεκτρονικές διαδικασίες, μειώνοντας σημαντικά το διοικητικό κόστος που επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αλλά και το διοικητικό βάρος που επιβαρύνει πολίτες και επιχειρήσεις .

Ο Νόμος σε συνδυασμό με τον Οδικό Χάρτη εφαρμογής του αποτελούν εργαλεία με τα οποία μπορεί να υποστηριχθεί και να εφαρμοστεί ο συνολικός σχεδιασμός για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση από τους Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.

Για την υποστήριξη εφαρμογής του Νόμου έχει εκπονηθεί από τον **Ιούλιο του 2011** το **επιχειρησιακό σχέδιο** που παράλληλα συνιστά και τον **οδικό χάρτη**, βάσει του οποίου οι Φορείς μπορούν να κινηθούν για την απλοποίηση και ηλεκτρονικοποίηση Υπηρεσιών και την επίτευξη αποτελεσμάτων σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο (κυλιόμενα τρίμηνα).

Το σύνολο του υλικού και τα υποδείγματα για τη **διαμόρφωση “project plan”** ανά Υπουργείο είναι διαθέσιμα στο δικτυακό τόπο www.egovplan.gr. Ο οδικός χάρτης προδιαγράφει: α) το οργανωτικό μοντέλο και τη μεθοδολογία υλοποίησης, β) ενδεικτικές βραχυπρόθεσμες δράσεις ανά Υπουργείο, γ) ένα σύνολο κεντρικών δράσεων για την υποστήριξη του Νόμου, όπως η εξειδίκευση του κανονιστικού πλαισίου του Ν.3979, η εκπαίδευση στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και η κινητοποίηση του ανθρώπινου δικτύου, οι κεντρικές υποδομές, κ.α.

Σε ότι αφορά το ανθρώπινο δίκτυο για την άμεση υποστήριξη εφαρμογής του Νόμου, έχουν συγκροτηθεί Ομάδες Διοίκησης Έργου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ΟΔΕ) σε κάθε Υπουργείο μέσω ανοιχτής πρόσκλησης στο opengov.gr (<http://www.opengov.gr/home/2011/06/06/2777>). (Σημείωση: Αναλυτικός πίνακας των ΟΔΕ που συγκροτήθηκαν με Υπουργικές αποφάσεις υπάρχει στο http://www.egovplan.gr/?page_id=37).

Οι ΟΔΕ έχουν μεταβατικό χαρακτήρα έως τη σύσταση Γενικών Διευθύνσεων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, αξιοποιούν υφιστάμενα συστήματα και προτείνουν την απλοποίηση και ηλεκτρονικοποίηση διαδικασιών και υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε τριμηνιαίο κυλιόμενο χρονοδιάγραμμα.

6. Κεντρικές Παρεμβάσεις ΤΠΕ

6.1 Συνεισφορά σε Κεντρικές Δράσεις ΤΠΕ

Ο ρόλος της Ομάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ήταν η παροχή πλατφόρμας συνεργασίας για την παρακολούθηση καθώς και η υποβολή προτάσεων όταν υπήρχε σχετικό αίτημα από το αρμόδιο Υπουργείο. Σε συσκέψεις όλων των συναρμοδίων στελεχών με τον Πρωθυπουργό, το Νοέμβριο του 2009 διαμορφώθηκε η παρακάτω ατζέντα για την υλοποίηση μεγάλων δράσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), οι οποίες στόχο είχαν και έχουν να βοηθήσουν το δημόσιο τομέα, να καταπολεμήσουν τη φοροδιαφυγή, να ελέγξουν αποτελεσματικά τις δαπάνες, να εξορθολογίσουν το δημόσιο τομέα, να διαχειριστούν αποτελεσματικά το ανθρώπινο δυναμικό του, να δημιουργήσουν νέες υποδομές στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, καθώς και να ενισχύσουν την εκπαιδευτική διαδικασία και να προβάλλουν αποτελεσματικά το τουριστικό προϊόν της χώρας μας.

Κεντρικές Δράσεις:

1. Ηλεκτρονικές Προμήθειες - Θεσμικό Πλαίσιο Προμηθειών
2. Αγορά Καυσίμων - Ηλεκτρονική Διαχείριση Διακίνησης
3. Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση
4. Ενιαία Αρχή Μισθοδοσίας και Μητρώο Δημοσίων Υπαλλήλων
5. Παραγωγική Λειτουργία Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων
6. Κάρτα Πολίτη
7. Online Παρακολούθηση Προϋπολογισμού
8. Γεωδεδομένα και Υπηρεσίες στο Δημόσιο Τομέα
9. Εθνικά Μητρώα
10. Εθνική Υπηρεσία Ταυτοποίησης και Αυθεντικοποίησης
11. Ευρυζωνικότητα, Εθνικό Δίκτυο FTTH
12. Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης – Σύζευξις II
13. Υπολογιστικές Υποδομές (Cloud computing)
14. Σχολείο, Πανεπιστήμιο της Γνώσης
15. Πολιτιστικό – Τουριστικό Περιεχόμενο
16. Περιουσία Δημοσίου - Περουσιολόγιο
17. Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες για τη Φορολογική Δικαιοσύνη
18. e-Καλλικράτης
19. Δημιουργία – Έναρξη επιχείρησης σε ένα βήμα
20. Ψηφιακή Δικαιοσύνη
21. Ανοιχτά Δημόσια Δεδομένα

22. Αξιοποίηση έργων Γ ΚΠΣ

23. Ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων

24. Σύστημα διαχείρισης αποδείξεων και λοιπών φορολογικών στοιχείων

Για την καλύτερη παρακολούθηση των δράσεων σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία αξιοποιήθηκε συνεργατικό περιβάλλον για τη δημιουργία εισηγήσεων και προτάσεων, ενώ έχουν συνταχθεί αναφορές σε σχέση με την πορεία υλοποίησής τους.

Η αναφορά υλοποίησης Δράσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών εκπονείται από το Γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και την Ομάδα ΗΔ σε συνεργασία με το Γραφείο του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Η αναφορά δράσεων ΤΠΕ αποτελείται από τέσσερα μέρη:

1. Δράσεις, οι οποίες είναι άμεσης προτεραιότητας
2. Δράσεις, οι οποίες πρόκειται να υλοποιηθούν ως χρηματοδοτούμενα έργα από το ΕΣΠΑ και τα επιχειρησιακά προγράμματα Διοικητική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακή Σύγκλιση.
3. Έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο παρελθόν από το Γ' ΚΠΣ και βρίσκονται σε φάση παραγωγικής λειτουργίας.
4. Δράσεις, οι οποίες υλοποιούνται από τη Δημόσια Διοίκηση με δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού.

Βασικός στόχος, είναι η απόκτηση μιας ενιαίας εικόνας για τις δράσεις που εκτελέστηκαν, εκτελούνται ή πρόκειται να εκτελεστούν στη χώρα στον τομέα των ΤΠΕ, ο κεντρικός συντονισμός, η μεγιστοποίηση των ωφελειών και η ενίσχυση της διαλειτουργικότητάς τους.

Η εικόνα αυτή, μας δίνει τη δυνατότητα, σε συνεργασία με τα Υπουργεία και τις αρμόδιες υπηρεσίες, δηλαδή τις αρχές χρηματοδότησης, τους Φορείς λειτουργίας και τους Φορείς υλοποίησης, να βελτιωθούν οι υπηρεσίες που παρέχει το κράτος προς τους πολίτες και τις

επιχειρήσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα, και φυσικά η μεγιστοποίηση των ωφελειών από τους εθνικούς και τους κοινοτικούς πόρους που δαπανώνται.

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: <http://antiproedros.gov.gr/ict>

6.2 Ηλεκτρονική συνταγογράφηση

Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, υποστηρίζει το σύνολο των διαδικασιών δημιουργίας, εκτέλεσης, διαχείρισης, ελέγχου, εκκαθάρισης και πληρωμής συνταγών φαρμάκων και ιατρικών πράξεων σε όλα τα σημεία ενδιαφέροντος (ιατρείο, κέντρο υγείας, κλινική, νοσοκομείο, φαρμακείο, διαγνωστικό εργαστήριο, κτλ) και παρέχει σημαντικές δυνατότητες παρακολούθησης, έρευνας και ανάλυσης για όλους τους ενδιαφερόμενους. Το έργο σχεδιάστηκε από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με την Ομάδα ΗΔ, τον ΟΑΕΕ, την Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. και την ΚτΠ Α.Ε.

Η Ομάδα ΗΔ υπήρξε αρωγός στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, χωρίς να συμμετέχει στην υλοποίηση της δράσης. Πιο συγκεκριμένα, βοήθησε συμβουλευτικά στα αρχικά στάδια αποσφαλμάτωσης (debug) των υποδομών για την εξυπηρέτηση του μεγάλου όγκου συναλλαγών που κλήθηκε να αντιμετωπίσει η πιλοτική εφαρμογή, ενώ παράλληλα προώθησε τη δημιουργία τεχνικής διεπαφής (API) για τη διασύνδεση τρίτων συστημάτων.

Τέλος, μέλη της Ομάδας ΗΔ συμμετείχαν σε συναντήσεις για τη διαλειτουργικότητα με άλλες εφαρμογές. Στις συναντήσεις συζητήθηκαν τεχνικά θέματα που άπτονται της αμφίδρομης ανταλλαγής πληροφορίας, καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των εφαρμογών διαχείρισης φαρμακείου και της εφαρμογής ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Αποτέλεσμα των συναντήσεων ήταν η δημιουργία μίας μόνιμης ομάδας εργασίας για την προτυποποίηση και τη διαρκή επικαιροποίηση του μοντέλου δεδομένων που χρησιμοποιείται, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: <http://www.e-syntagografisi.gr/>

6.3 Επιμόρφωση-Διοργάνωση σεμιναρίων και Δράσεων Δικτύωσης

6.3.1 Συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης

Η ενημέρωση και επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων για την εφαρμογή των θεσμικών και τεχνικών παρεμβάσεων στις οποίες συμμετείχε η Ομάδα ΗΔ, έγινε σε συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ και το ΙΝ.ΕΠ. Για το σκοπό αυτό σχεδιάστηκαν **εκπαιδευτικά σεμινάρια**, παράχθηκε το αναγκαίο εκπαιδευτικό υλικό και ο φάκελος πιστοποίησης για μια σειρά θεματικών περιοχών (Δι@ύγεια - Ν.3861, Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών - Ν.3882, Αγορά - Ν. 4013). Επιπλέον, η Ομάδα ΗΔ συνεργάστηκε με το ΕΚΔΔΑ για την καθιέρωση του θεσμού των **καινοτόμων εργαστηρίων**, ενός βήματος διαλόγου και ανάδειξης συγκεκριμένων λύσεων πάνω σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα και τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει η ελληνική Δημόσια Διοίκηση.

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές:

http://www.ekdd.gr/ekdda/index.php?option=com_content&task=view&id=473&Itemid=190

6.3.2 Itdirectors.gov.gr

Το itdirectors.gov.gr, είναι μια συνεργατική διαδικτυακή πλατφόρμα που υλοποιείται στο πλαίσιο της συνόδου Διευθυντών Πληροφορικής. Η Σύνοδος Διευθυντών Πληροφορικής πραγματοποιείται δύο φορές το χρόνο και συντονίζεται από τα Αρμόδια Υπουργεία, τους Φορείς που εμπλέκονται σε σχεδιασμό δράσεων Πληροφορικής & ΤΠΕ και την Ομάδα ΗΔ & ΤΠΕ του Γραφείου του Πρωθυπουργού.

Η πλατφόρμα itdirectors.gov.gr απευθύνεται σε όλα τα στελέχη, υπαλλήλους Τμημάτων Πληροφορικής ή συναφών Τμημάτων της Δημόσιας Διοίκησης και Φορέων όπως Πανεπιστήμια, Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα, ενώ έχει διαδικτυακή (μέσα από το itdirectors.gov.gr) και φυσική υπόσταση (με επιμέρους συναντήσεις των ομάδων εργασίας).

Βασικό χαρακτηριστικό της πλατφόρμας, είναι η συμμετοχή στις ομάδες και η διαβούλευση για την παραγωγή ιδεών και λύσεων, έτσι ώστε η συνεισφορά όλων των μελών να λειτουργεί προς όφελος των κοινών στόχων. Σε αυτή την κατεύθυνση, αξιοποιούνται και συζητούνται οι ιδέες και οι εμπειρίες που έχουν αποκτήσει τα μέλη του itdirectors.gov.gr με καλές πρακτικές από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

6.3.3 Ehealthforum.gov.gr

Το ehealthforum.gov.gr, είναι μια συνεργατική διαδικτυακή πλατφόρμα που υλοποιείται στο πλαίσιο της προώθησης, της ενθάρρυνσης και της ενίσχυσης του διαλόγου στον τομέα της Ηλεκτρονικής Υγείας (e-health). Βασικό χαρακτηριστικό της πλατφόρμας είναι η συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και η διαβούλευση για την παραγωγή ιδεών και λύσεων, έτσι ώστε η συνεισφορά όλων των μελών να λειτουργεί προς όφελος της βελτίωσης των υπηρεσιών μέσα από τόσο τον ηλεκτρονικό όσο και τον φυσικό διάλογο, αξιοποιώντας και διασυνδέοντας τις ιδέες και τις εμπειρίες που έχουν αποκτήσει με τις καλές πρακτικές από την Ελλάδα και το

εξωτερικό. Επιπρόσθετα, στόχος της δράσης είναι η ανάδειξη και η καταγραφή χρόνιων προβλημάτων που ταλαιπωρούν το χώρο της υγείας προτείνοντας ταυτόχρονα και βιώσιμες λύσεις αντιμετώπισης τους.

Το ehealthforum.gov.gr απευθύνεται τόσο σε στελέχη και υπαλλήλους του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των εποπτευόμενων Φορέων του, όσο και σε κάθε ενδιαφερόμενο, φιλοδοξώντας να συγκεράσει το όραμα, τις δεξιότητες και την εμπειρία τους, με σκοπό την από κοινού αντιμετώπιση των προκλήσεων και των προβλημάτων που ανακύπτουν από το μετασχηματισμό και τη βελτίωση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Η ανάπτυξη των ΤΠ τα τελευταία χρόνια επιτρέπει την αυτοματοποίηση ορισμένων υπηρεσιών και διαδικασιών και τον εκσυγχρονισμό τους με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στον πολίτη, την επίσπευση των διαδικασιών και την ενίσχυση της διαφάνειας στον τομέα της υγείας. Η Ομάδα ΗΔ συνεισέφερε στην υλοποίηση και το συντονισμό της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Σε πρώτη φάση έχουν διαμορφωθεί οι εξής κύριες θεματικές ομάδες εργασίας:

- [Ηλεκτρονικές Προμήθειες στην Υγεία](#)
- [Πληροφοριακά Συστήματα Μονάδων Υγείας](#)

6.4 Υποστήριξη της Ελληνικής Συμμετοχής στη Διεθνή πρωτοβουλία Open Government Partnership

Το Open Government Partnership (<http://www.opengovpartnership.org/>) είναι μια παγκόσμια προσπάθεια υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ώστε να γίνουν οι κυβερνήσεις πιο διαφανείς και αποτελεσματικές μέσα από θεσμούς που ενδυναμώνουν τους πολίτες. Είναι μια πολυμερής πρωτοβουλία που αποσκοπεί να διασφαλίσει συγκεκριμένες κυβερνητικές δεσμεύσεις για την προώθηση τη διαφάνειας, την ενδυνάμωση των πολιτών, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη σύγχρονη διακυβέρνηση.

Η συμμετοχή της Ελλάδας στο Open Government Partnership επιδιώχθηκε και υποστηρίχθηκε από την Ομάδα ΗΔ, ως αποτέλεσμα της αναγνώρισης και της προόδου που έχει γίνει στη χώρα στην κατεύθυνση της ανοικτής διακυβέρνησης μέσα από το πρόγραμμα Δι@ύγεια, τη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση, αλλά και άλλες δράσεις. Η υποστήριξη που προσφέρθηκε περιλαμβάνει ενέργειες για την αποδοχή της αρχικής πρόσκλησης συμμετοχής, την ενημέρωση του Υπ. ΔιΜΗΔ, τη δημιουργία διαδικτυακού τόπου για την παρουσίαση των δράσεων ανοικτής διακυβέρνησης στην Ελλάδα (ogp.opengov.gr), μέχρι και την προετοιμασία του υλικού αναφοράς για την παρουσίαση της χώρας στην πρώτη παγκόσμια συγκέντρωση (OGP Annual Meeting 2012).

Περισσότερες πληροφορίες: <http://ogp.opengov.gr>, http://egovict.blogspot.com/2011/10/blog-post_03.html, <http://egovict.blogspot.com/search/label/ogp>

6.5 Συμμετοχή σε Εθνικές Ασκήσεις Κυβερνοάμυνας

Το Γραφείο Πρωθυπουργού και πιο συγκεκριμένα η Ομάδα ΗΔ και το Νομικό Γραφείο συμμετείχαν το διάστημα Μάιος 2010 – Νοέμβριος 2011 μετά από σχετική απόφαση του Υπουργού Επικρατείας, στην πρώτη Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας “**Πανόπτης 2010**” καθώς και στις δύο ασκήσεις που την ακολούθησαν, τη **Νατοϊκή Άσκηση NCDEX10** και τη δεύτερη Εθνική Άσκηση “**Πανόπτης 2011**” οι οποίες οργανώθηκαν με ευθύνη της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του ΓΕΕΘΑ. Στις ασκήσεις συμμετείχαν Φορείς του Δημοσίου, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Κρατικές Υπηρεσίες Ασφαλείας καθώς και οι ιδιωτικοί πάροχοι Διαδικτύου της χώρας οι οποίοι διαχειρίζονται το σύνολο του δικτύου της χώρας.

Σκοπός των ασκήσεων, ήταν η εξάσκηση των συμμετεχόντων σε αντικείμενα Κυβερνοάμυνας και στο συντονισμό αντιμετώπισης απειλών Κυβερνοπολέμου, καθώς και η ανάδειξη δυσχερειών και ελλείψεων, όσον αφορά τις υφιστάμενες δυνατότητες διεξαγωγής επιχειρήσεων Κυβερνοάμυνας στον Ελλαδικό χώρο, ώστε να εξεταστούν θέματα (α) τυποποίησης διαδικασιών και μηχανισμών λήψεως αποφάσεων, (β) προαγωγής της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ Ενόπλων Δυνάμεων και υπηρεσιών του Δημοσίου και (γ) αξιοποίησης του δυναμικού της Ακαδημαϊκής Κοινότητας.

“Πανόπτης 2010”: Η άσκηση περιελάμβανε σενάρια προσομοίωσης επιθέσεων με αποστολή κακόβουλων email, κατανεμημένη επίθεση με στόχο την άρνηση πρόσβασης, επανάκτησης ελέγχου από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, εγκληματολογική ανάλυση σε συμβάν κυβερνοεγκλήματος / πολέμου, διαχείριση νομικών επεισοδίων μεταξύ εμπλεκόμενων χωρών, διαχείρισης νομικού συμβάντος για διακρατική ανταλλαγή στοιχείων που βρίσκονται σε υπολογιστές πολιτών της χώρας που εμπλέκεται σε συμβάν κυβερνοπολέμου.

Νατοϊκή Άσκηση “NATO Cyber Defence Exercise 2010 (NCDEX10)”: Κατά τη διάρκεια της άσκησης εξετάστηκαν επεισόδια επιθέσεων του τύπου: α) Strike of the Flux-bots, β) Forensics investigation (Εγκληματολογική έρευνα), γ) Cyber espionage triggers kinetic attack. Η άσκηση ολοκληρώθηκε με απενημέρωση που εκτελέστηκε στα τέλη Ιουνίου και με ενημέρωση των στρατιωτικών ακολούθων των πρεσβειών του NATO.

Εθνική Άσκηση Κυβερνοάμυνας “Πανόπτης 2011”: Σε συνέχεια της άσκησης Πανόπτης 2010 εξετάστηκαν τα ακόλουθα θέματα: δοκιμή συστημάτων επικοινωνίας όπως Πύλες διασύνδεσης-Portal καθώς και ορθής λειτουργίας Λογισμικού και Υποδομών, ενώ παράλληλα τέθηκαν σε εφαρμογή δράσεις, διαδικασίες, επιχειρήσεις στον Κυβερνοχώρο (Κυβερνοάμυνα) για την αντιμετώπιση εχθρικών επιχειρήσεων, καθώς και ενεργοποίηση σε εικονική βάση των Ομάδων Χειρισμού Κρίσεων - Ομάδων Εκτίμησης Καταστάσεων Κρίσης του ΓΕΕΘΑ και των αντίστοιχων CERT (Computer Emergency Response Team) των υπολοίπων φορέων του πολιτικού, ιδιωτικού τομέα και της Ακαδημαϊκής κοινότητας.

Με τη συμμετοχή στις παραπάνω ασκήσεις, έχει συσσωρευτεί σημαντική εμπειρία σχετικά με το επίπεδο ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου τομέα, για τις δυσλειτουργίες που υπάρχουν και τις βελτιώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν τόσο στο σχεδιασμό έργων όσο και την υλοποίηση αυτών.

6.6 Συμμετοχή στην Τεχνική και Επιχειρησιακή ομάδα του G-Cloud

Έναρξη: Σεπτέμβριος 2010

Το Σεπτέμβριο του 2010 υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας για την ανάπτυξη και λειτουργία Κεντρικών Υπολογιστικών Υποδομών (G-Data Centers / G-Cloud) του Ελληνικού Δημοσίου μεταξύ των Φορέων του δημοσίου τομέα που έχουν και υποστηρίζουν οριζόντια υπολογιστικά κέντρα (Data Centers) και Πληροφοριακά Συστήματα.

Βασικοί στόχοι του Μνημονίου είναι:

1. Η βέλτιστη αξιοποίηση υποδομών υλικού της Δημόσιας Διοίκησης που φιλοξενούν εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
2. Η επίτευξη οικονομιών κλίμακας μέσω της κεντρικής προμήθειας, εγκατάστασης και συντήρησης οριζόντιου υπολογιστικού, αποθηκευτικού και δικτυακού εξοπλισμού που θα διατίθεται σύμφωνα με τις ανάγκες των φορέων.
3. Η επίτευξη οικονομιών κλίμακας μέσω της μείωσης των υφιστάμενων κατανεμημένων data center/server room των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.
4. Η μείωση του κόστους κτήσης, διαχείρισης και λειτουργίας των εν λόγω υποδομών και εξοπλισμού.
5. Η αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των αναγκών των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου, με την δυναμική και άμεση, ελαστική διάθεση πόρων από οριζόντια υπολογιστικά κέντρα του Δημοσίου, σύμφωνα με τις εκάστοτε λειτουργικές ανάγκες, που μεταβάλλονται δυναμικά.

Παράλληλα, συγκροτήθηκαν 2 επιτροπές:

- Η **Συντονιστική Επιτροπή**, ως αρμόδια για το συντονισμό και την παρακολούθηση της πορείας των δράσεων στο πλαίσιο του παρόντος μνημονίου με τη συμμετοχή ενός εκπροσώπου από κάθε Μέρος. Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά ανά τρίμηνο στα γραφεία της ΚτΠ Α.Ε., όπου τηρείται και το αρχείο της Επιτροπής και παρέχεται και η γραμματειακή υποστήριξη.
- Η **Τεχνική Επιτροπή** ως αρμόδια για τον τεχνικό συντονισμό της υλοποίησης των δράσεων του μνημονίου και τη λειτουργία των πιλοτικών υποδομών που θα αναπτυχθούν από τα Μέρη, με βάση τις κατευθύνσεις του μνημονίου και της Συντονιστικής επιτροπής.

Στις επιτροπές αυτές συμμετείχαν μέλη της Ομάδας ΗΔ καταθέτοντας την εμπειρία τους από την δημιουργία και λειτουργία του private cloud της ομάδας.

Περισσότερες πληροφορίες: [Το πλήρες κείμενο του Μνημονίου](#)¹

---

¹ <http://goo.gl/QmkPZ>

6.7 Κωδικοποίηση νομοθεσίας

Στο πλαίσιο της συμβολής της Ομάδας ΗΔ για την υλοποίηση εφαρμόσιμων προτάσεων στο θέμα της κωδικοποίησης της νομοθεσίας τέθηκαν οι παρακάτω δύο βασικοί στόχοι:

1. Η αντιμετώπιση του βασικού προβλήματος της κωδικοποιητικής διαδικασίας, **ότι δηλαδή η κωδικοποίηση πραγματοποιείται στο τέλος του κύκλου ζωής του νομοθετήματος**, ενώ η προτεινόμενη προσέγγιση προτείνει την κωδικοποίηση ως μέρος της καλής νομοθέτησης και **άρα πραγματοποιούμενης στο στάδιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας**.
2. Η αντιμετώπιση προβλημάτων συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών Υπουργείων και υπηρεσιών κατά το στάδιο της προ-κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Κάτι τέτοιο μπορεί να αντιμετωπιστεί με:
  - ο τη δημιουργία ενιαίου συνεργατικού πληροφοριακού συστήματος
  - ο τη θέσπιση ενιαίου ταξινομητικού/ κωδικοποιητικού συστήματος
  - ο τη διασύνδεση με τα προγράμματα Διαυγεία (Ν. 3861/2010) και Αγορά (Ν. 4013/2012) καθώς και τα προγράμματα για την ηλεκτρονικοποίηση της δικαστικής διαδικασίας
  - ο τη θεσμική υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των υπουργείων με κεντρική εποπτεία σε ανώτερο επίπεδο

Επιπλέον, καθορίστηκαν οι παρακάτω δευτερεύοντες στόχοι:

1. Η διατήρηση και μεταφορά γνώσης μεταξύ των υπουργείων με τη διατήρηση ηλεκτρονικού αρχείου (Ν. 3979/2011)
2. Η ενίσχυση των υπηρεσιών Κεντρικού Νομοθετικού Ελέγχου, Κωδικοποίησης και Διαρκούς Κωδικοποίησης με την εφαρμογή της νέας οργανωτικής δομής του Ν. 4048/2012 και την επιχειρησιακή αναβάθμιση του Ραπτάρχη.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα κωδικοποίησης της νομοθεσίας, μία ομάδα τριών ειδικών, οι 2 εξ αυτών από την Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού κατ' εντολή του τότε υπουργού Επικρατείας κ. Χάρη Παμπούκη, πραγματοποίησαν στο διάστημα από το Μάρτιο μέχρι το Δεκέμβριο του 2010 32 συνεντεύξεις και επιτόπιες επισκέψεις σε μία σειρά από υπηρεσίες και Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης που συμμετέχουν στην προ-νομοθετική και νομοπαρασκευαστική διαδικασία στην Ελλάδα.

Για τη συλλογή των εμπειρικών δεδομένων πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις μεταξύ άλλων με τις σχετικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, το Συμβούλιο της Επικρατείας, την Κεντρική Επιτροπή Νομοθετικού Ελέγχου, την Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης, την υπηρεσία του Ραπτάρχη στο ΥΠΕΣΑΗΔ και τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Επίσης, η Ομάδα παρακολούθησε τη διαδικασία κατάστροφης και ψήφισης του νόμου 3882/2010 για τη μεταφορά της Οδηγίας INSPIRE. Στόχος των συνεντεύξεων και επισκέψεων αυτών ήταν να καταγραφούν τα στάδια της νομοπαρασκευαστικής και προ-νομοθετικής διαδικασίας τα οποία μπορούν να υποστηριχθούν από ένα πληροφοριακό σύστημα προκειμένου να κωδικοποιηθεί η πληροφορία στην πηγή της.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες προκειμένου να προσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση της νομοθετικής πληροφορίας κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής, καθώς και τις δυνατότητες που υπάρχουν για παρακολούθηση της δραστηριότητας των Ελλήνων αντιπροσώπων κατά το στάδιο αυτό, όπως επίσης και τη διασύνδεση υπάρχουσας εθνικής νομοθεσίας με τα υπό διαμόρφωση Ευρωπαϊκά κανονιστικά κείμενα. Τέλος, η ομάδα συμμετείχε στις εργασίες το συνεδρίου του EuroNoc το Νοέμβριο του 2011 στο Λουξεμβούργο προκειμένου να πραγματοποιήσει επαφές με το Publications Office της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι υπεύθυνο για την πληροφοριακή υποστήριξη της παραγωγής, διαχείρισης και διάθεσης κανονιστικών κειμένων και άλλης νομικής πληροφορίας στο επίπεδο των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συμμετοχή στο συνέδριο του EuroNoc προσέφερε χρήσιμες εμπειρίες σχετικά με τις μεθόδους κωδικοποίησης που ακολουθούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, στην αξιοποίηση της κωδικοποίησης EuroNoc που χρησιμοποιείται ήδη για την κωδικοποίηση κοινοτικών οδηγιών, για το project CELEX το οποίο έχει στόχο να κωδικοποιήσει κατά EuroNoc τόσο τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/> όσο και τους διαγωνισμούς προμηθειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής <http://ted.europa.eu/>, καθώς και της εφαρμογής αυτόματης καταλογράφησης της νομοθεσίας κατά EuroNoc σε Ισπανία και Ιταλία μέσω του langtech project της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πέρα των παραπάνω το συνέδριο υπήρξε η ευκαιρία για επικοινωνία με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και χωρών μελών με κοινό ενδιαφέρον για θέματα κωδικοποίησης και καλής νομοθέτησης. Στο πλαίσιο αυτό ήδη ξεκίνησε διάλογος με τους υπεύθυνους του Γραφείου Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και περαιτέρω συνεργασία.

Στόχος όλων αυτών των δράσεων ήταν η συγκέντρωση προδιαγραφών για τη διαμόρφωση (α) μιας τεχνολογικής λύσης υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος που θα μπορούσε να δώσει κάποιες άμεσες λύσεις σε θέματα κωδικοποίησης και καλής νομοθέτησης, (β) της εισαγωγής κωδικοποιητικών μεθόδων στις δράσεις που υλοποιούνται ή σχεδιάζονται από την ελληνική κυβέρνηση, (γ) ενός οδικού χάρτη για τη συνολική μελλοντική και διαρκή αντιμετώπιση του ζητήματος της πολυνομίας.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αρκετές από τις βασικές προτάσεις της ομάδας ενσωματώθηκαν στον νόμο 4048/2012 "[Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης](#)."

Απαραίτητη είναι η τεχνική στήριξη του Ν. 4048/2012 σε αντιστοιχία με την τεχνική στήριξη που παρείχε η Διαύγεια στην υλοποίηση του ν.3861/2010 και στην οποία οι παρακάτω προτάσεις θα μπορούσαν να αποτελέσουν το βασικό υλικό για μια σχετική υλοποίηση.

Σχετικό Νομοθετικό Πλαίσιο: Ν. 4048/2012, 3133/2003

Παράρτημα: [ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ](#)

6.8 Κεντρικά Μητρώα

Η ύπαρξη αξιόπιστων Μητρώων αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης. Ιδιαίτερα όσον αφορά τις τεχνολογίες πληροφορικής, τόσο η πληρότητα των ηλεκτρονικών μητρώων που τηρούνται από τους Φορείς, όσο και η μεταξύ τους διαλειτουργικότητα αποτελούν τη βάση για την υλοποίηση των μεγάλων δράσεων πληροφορικής στο χώρο της Οικονομίας, της Υγείας, της Εργασίας και της Κοινωνικής Ασφάλισης. Η σημερινή κατάσταση χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πληθώρας αποσπασματικών ηλεκτρονικών Μητρώων που τηρούνται ανεξάρτητα από διαφορετικούς Φορείς, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα της μεταξύ τους επικοινωνίας. Αυτό προκαλεί εξαιρετικές δυσκολίες στην υλοποίηση οριζόντιων δράσεων, και κατ'επέκταση στην άσκηση κεντρικής πολιτικής.

Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα ΗΔ συνεργάστηκε με τους αρμόδιους Φορείς για το σχεδιασμό της υλοποίησης κεντρικών εθνικών μητρώων μέσα από τη διαμόρφωση μνημονίου που περιγράφει το πλαίσιο συνεργασίας (<http://bit.ly/eYDy9>). Τα τρία βασικά Εθνικά Μητρώα που εξετάζονται:

- Μητρώο Φυσικών Προσώπων. Αφορά τους Έλληνες πολίτες, είτε διαμένουν στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, και τους αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.
- Μητρώο Νομικών Προσώπων. Αφορά α) τους Φορείς που ανήκουν, εποπτεύονται ή χρηματοδοτούνται από Δημόσιους Πόρους και β) όλους τους υπόλοιπους Φορείς που συναλλάσσονται με το Κράτος.
- Μητρώο Περιουσιακών Στοιχείων. Αφορά την καταγραφή υλικών και άυλων αξιών.

Τα παραπάνω Μητρώα απαιτούνται για την υλοποίηση πλήθους μεγάλων δράσεων, με έμφαση την παρακολούθηση των δαπανών και της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, τη διασταύρωση των φορολογικών στοιχείων, τη διαχείριση των προμηθειών, την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας και την απλοποίηση των διαδικασιών στις σχέσεις των πολιτών και των επιχειρήσεων με το Κράτος.

6.9 Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για την Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων, συστάθηκε Ομάδα Εργασίας, μέλη της οποίας είναι και συνεργάτες της Ομάδας ΗΔ, για την ανάλυση και εξόρυξη γνώσης από δεδομένα του δημόσιου τομέα με στόχο την ανίχνευση κρυφών/αδήλων εισοδημάτων στο πλαίσιο καταπολέμησης φοροδιαφυγής/αποφυγής. Για την υποστήριξη προβλέπεται η αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων και τεχνικών εξόρυξης γνώσης και συνδυασμού δεδομένων (data mining).

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: [Απόφαση συγκρότησης της ΟΔΕ.](#)¹

¹ https://docs.google.com/file/d/0B_8Ta7KCztFHdk1VaXZRTFpGZDQ/edit

6.10 Προτάσεις στρατηγικής ΤΠΕ για το πρόγραμμα Καλλικράτης

Η Ομάδα ΗΔ, συμμετείχε στην Τεχνική Επιτροπή για το πρόγραμμα Καλλικράτης με στόχο τη μεταφορά της εμπειρίας της πάνω σε θέματα Διαφάνειας, επαναχρησιμοποίησης εφαρμογών, πρακτικής διαλειτουργικότητας και αξιοποίησης ανθρώπινου δικτύου. Οι απόψεις της αποτυπώθηκαν στον ακόλουθο σύνδεσμο κείμενου - εισήγησης που συντάχθηκε προς τα αρμόδια Υπουργεία και τους σχετικούς Φορείς.

Σχετικά Κείμενα - Παραπομπές: [Το σύνολο του κειμένου](#)¹

6.11 Προτάσεις για το Αποθετήριο Μελετών

Σύμφωνα με το Νόμο 3966/2011, οι υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης και αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να κοινοποιούν στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και πιο συγκεκριμένα στο Αποθετήριο Μελετών, τα στατιστικά δεδομένα, καθώς και τις μελέτες και έρευνες που εκπονούνται σχετικά με θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, εισαγωγής οργανωτικών και λειτουργικών αλλαγών στη Δημόσια Διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η μελέτη δεν μπορεί να αποπληρωθεί αν δεν κατατεθεί στο αποθετήριο μελετών του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. Κατά τη διάρκεια της σχεδίασης πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις, καθώς και καινοτόμα εργαστήρια με θέμα το Αποθετήριο Μελετών, και πιο συγκεκριμένα τους χρήστες που εμπίπτουν στο αποθετήρια, τα εργαλεία ανάπτυξης, τη βέλτιστη επιχειρησιακή διαδικασία, νομικά θέματα, υπηρεσίες και διαλειτουργικότητα με τρίτα συστήματα.

Η Ομάδα ΗΔ συμμετείχε στις συναντήσεις και στα καινοτόμα εργαστήρια, μεταφέροντας την εμπειρία από αντίστοιχα έργα σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και ανάπτυξης. Σύμφωνα με το Νόμο 3966/2011, οι υπόχρεοι Φορείς που πρέπει να αναρτούν τις μελέτες τους στο αποθετήριο Μελετών είναι οι ίδιοι Φορείς με του Προγράμματος Δι@ύγεια. Το Μητρώο Φορέων της Διαύγειας είναι από τα πιο επικαιροποιημένα, αφού ενημερώνεται και ελέγχεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Η βασική πρόταση την οποία υποστήριξε και υποστηρίζει η Ομάδα ΗΔ, σε όλες τις συναντήσεις, είναι να χρησιμοποιηθεί η Δι@ύγεια ή/και η Αγορά ως η βασική είσοδος του αποθετηρίου μελετών. Οι Φορείς χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση τη Διαύγεια, για να προσθέσουν τις αποφάσεις τους. Δεν χρειάζεται λοιπόν να επιβαρύνουμε τους ίδιους χρήστες με νέους λογαριασμούς ή με νέα συστήματα, αλλά να ενισχύουμε τα υπάρχοντα με νέες λειτουργικότητες ώστε να βοηθήσουμε τους χρήστες στην καθημερινή τους εργασία.

Σχετική Νομοθεσία: [N.3966/2011-Άρθρο 57](#)

6.12 Προτάσεις για Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη (e-justice)

Οι ακόλουθες προτάσεις για την Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη(e-justice) προέκυψαν ως το [τελικό αποτέλεσμα](#)² σειράς επισκέψεων (Πρωτοδικείο και Εφετείο Θεσσαλονίκης, Πρωτοδικείο και

¹ <http://egovict.blogspot.com/2010/03/e.html>

² <http://egovict.blogspot.com/2011/07/blog-post.html>

Εφετείο Πειραιά, Άρειο Πάγο και Συμβούλιο της Επικρατείας) που πραγματοποίησαν μέλη της Ομάδας σε υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το χρονικό διάστημα 2010-11, καθώς και των συμπερασμάτων της συνάντησης εργασίας στελεχών των γραφείων πληροφορικής των παραπάνω υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Γ.Γ. του Υπουργείου με στόχο την ενημέρωση για τις δράσεις, τις καλές πρακτικές και τις λύσεις που έχουν ήδη εφαρμοστεί με επιτυχία και τη χάραξη κοινής στρατηγικής στη λογική της ορθολογικότερης χρήσης των διαθέσιμων πόρων. **Οι προτάσεις κινούνται στη λογική της επέκτασης υφιστάμενων καλών πρακτικών ή στη δημιουργία απλών, γρήγορων λύσεων χαμηλού κόστους χρησιμοποιώντας τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στο εισαγωγικό τμήμα της αναφοράς αυτής ([Μεθοδολογία Υλοποίησης και οργάνωσης, σ.9](#)³)**

Ανάπτυξη πρότυπης εφαρμογής παρακολούθησης της ροής ποινικής διαδικασίας με τεχνολογίες και μεθοδολογίες ελεύθερου και ανοικτού κώδικα. **Η ανάπτυξη της εφαρμογής θα αξιοποιήσει την εμπειρία τμημάτων και υπαλλήλων υπηρεσιών στις οποίες ήδη λειτουργούν τέτοια συστήματα (π.χ. Εφετείο Πειραιά, Πρωτοδικείο Αθηνών) όπως και άλλων φορέων (π.χ. δικηγορικών συλλόγων), και οποίοι θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την μελλοντική επιτυχή λειτουργία ενός τέτοιου συστήματος.** Στόχος είναι η εφαρμογή να αναπτυχθεί σε διάστημα λίγων εβδομάδων, στα πρότυπα αντίστοιχης εφαρμογής ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου που έχει αναπτύξει η ΕΛΛΑΚ και να διατεθεί στις υπηρεσίες.

Χρήση της τεχνολογίας και του λογισμικού που αναπτύχθηκε για τη Δι@υγεια ώστε να υποστηριχθεί η δημιουργία και αποθήκευση θεωρημένου ψηφιακού πρωτότυπου κάθε απόφασης δικαστηρίου αλλά και πράξεων της διοίκησης από το οποίο θα παρέχονται στους πολίτες εκτυπώσεις αντιγράφων. Αυτό θα επιτρέψει την επέκταση της παραγγελίας πιστοποιητικών πέρα από το ποινικό μητρώο στο σύνολο σχεδόν των εκδιδόμενων βεβαιώσεων και εγγράφων. Ανάλογο σύστημα μπορεί να υποστηρίξει την υποβολή στατιστικών στοιχείων στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μεταφορά / μετάπτωση του συνόλου των ιστοσελίδων του Υπουργείου (στην πράξη κατά παραγγελία συστήματα light CMS) σε υποδομές cloud ώστε να μειωθεί το κόστος συντήρησης και υποστήριξης. Αντικατάσταση με συστήματα ΕΛ/ΛΑΚ είτε διαχείρισης ιστοσελίδων και περιεχομένου (WordPress, Drupal κ.α) είτε διαχείρισης ιστοσελίδων, διαδικασιών και περιεχομένου (Astroboa, Alfresco κ.α). Με τη βοήθεια των υπηρεσιών Πληροφορικής κάθε εφετειακής περιφέρειας σταδιακή δημιουργία ιστοσελίδων και για όσες υπηρεσίες δεν έχουν αυτή τη στιγμή. Στόχος η ενημέρωση κοινού και δικηγόρων όπως και η υποστήριξη των δικαστών. Συμφωνία σε ένα ελάχιστο – κοινό για κάθε ιστοσελίδα - εύρος και τύπο διαθέσιμης πληροφορίας (ενδεικτικά: πρότυπα εγγράφων και αιτήσεων για πολίτες, πρότυπα εγγράφων και αποφάσεων για γραμματείς, λειτουργίες διαδικτυακού Γραφείου Νομολογίας και Έρευνας για δικαστές).

---

³ <http://goo.gl/Qn1e6>

7. Παρατηρήσεις & Συμπεράσματα

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται συμπεράσματα για την υλοποίηση δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της αποδοτικότερης αξιοποίησης των ΤΠΕ από τη Δημόσια Διοίκηση προς όφελος πολιτών και επιχειρήσεων. **Τα συμπεράσματα προκύπτουν από το σχεδιασμό, υλοποίηση και υποστήριξη των δράσεων που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες.**

7.1 Αξιοποίηση υφιστάμενων συστημάτων και υποδομών

Το Δημόσιο στο πλαίσιο των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης έχει παραλάβει εκατοντάδες έργα, αξίας άνω των 3 δις συνολικά. Μόνο την περίοδο 2005 – 2010 στα πλαίσια του 3ουΚΠΣ(Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης) παρέλαβε έργα άνω των 2,5 δις ευρώ, με έμφαση στα έργα τα οποία κόστισαν άνω του 1.000.000 ευρώ. Είναι αναγκαία λοιπόν, η παρακολούθηση υλοποίησης σε κεντρικό επίπεδο των εξής ενεργειών:

- Καταγραφή των συστημάτων που έχουν παραληφθεί
- Αξιολόγηση της παραγωγικής τους λειτουργίας (με αντικειμενικό δείκτη)
- Προσπάθεια για θέση σε λειτουργία ή αύξηση της παραγωγικής λειτουργίας των συστημάτων με ιδίους πόρους, από τα ίδια τα στελέχη των Φορέων
- Αξιοποίηση των συστημάτων με στόχο την επίτευξη πραγματικής ωφέλειας και όχι ως αυτοσκοπό

Επίσης, δεν θα πρέπει να προδιαγράφονται ανάγκες σε συστήματα (λογισμικό και υλικό) πριν να έχει γίνει πλήρης αξιοποίηση των υφισταμένων. Κάθε πρόταση για νέο πληροφοριακό σύστημα, θα πρέπει να αποδεικνύει με μετρήσιμους στόχους ότι απλουστεύει διαδικασίες και να παρέχει καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών και να συνοδεύεται από μελέτη ωφέλειας-κόστους(cost benefit analysis) που θα αποδεικνύει ότι οι υπηρεσίες που θα παρέχονται μέσα από τη λειτουργία του θα αυτοχρηματοδοτούν το κάθε πληροφοριακό σύστημα.

7.2 Συγκρότηση και κινητοποίηση ανθρώπινων δικτύων

Το Δημόσιο διαθέτει μεγάλο αριθμό επιστημόνων και μηχανικών πληροφορικής που θα πρέπει να κινητοποιηθούν, προκειμένου οι ίδιοι να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη συντήρηση υφισταμένων συστημάτων και τον σχεδιασμό ανάπτυξης νέων. Τα στελέχη του Δημοσίου διαθέτουν επιστημονική κατάρτιση για να παράγουν αποτέλεσμα. Δυστυχώς, η πρακτική των τελευταίων ετών ήταν τα στελέχη του δημοσίου στις πιο πολλές περιπτώσεις να παρακολουθούν μόνο την εκτέλεση συμβάσεων εξωτερικών αναδόχων. Αυτό θα πρέπει να αλλάξει. Και θα αλλάξει με μετασχηματισμό της λογικής αυτής, αλλά και της παροχής εκπαίδευσης από το δημόσιο προς τα στελέχη του.

Σε επιτελικό επίπεδο, θα πρέπει να γίνει αξιοποίηση της συνόδου διευθυντών πληροφορικής (<http://itdirectors.gov.gr/>). Στη συνέχεια απαιτείται η αξιοποίηση των στελεχών των μονάδων και διευθύνσεων πληροφορικής, καθώς και κάθε άλλου στελέχους που έχει την επιστημονική κατάρτιση να προσφέρει και να συμμετέχει παραγωγικά στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση πληροφοριακών συστημάτων.

Θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε τα πραγματικά προσόντα των επιστημόνων του δημοσίου σε παραγωγική κατεύθυνση και όχι στην κατεύθυνση της συντήρησης της γραφειοκρατίας, όπως γίνεται σήμερα. Σημαντική σε αυτό το επίπεδο, είναι η διοργάνωση ανοικτών προσκλήσεων στελέχωσης μέσω του διαδικτύου, οι οποίες απευθύνονται σε στελέχη των Φορέων που επιθυμούν να συμβάλλουν στην υλοποίηση δράσεων και στην επίλυση προβλημάτων. **Αυτή η μεθοδολογία ακολουθήθηκε για τη στελέχωση των συντονισμού του προγράμματος Δι@ύγεια, των ΟΔΕ υποστήριξης του Δι@ύγεια των υπουργείων κ.α.** Σε αυτό το πλαίσιο μπορεί να εξεταστεί και η πρακτική εφαρμογή ενός μοντέλου επιβράβευσης / κινήτρων για ικανά στελέχη του δημόσιου τομέα που συμβάλουν στην υλοποίηση δράσεων και δημιουργούν καλές πρακτικές. Ιδιαίτερα για την επιλογή ανθρώπινου δυναμικού σε μετακλητές θέσεις για τις οποίες απαιτούνται ειδικά προσόντα και επιστημονική και τεχνική κατάρτιση, η ανοικτή διαδικασία επιλογής είναι κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας. Η πρακτική αυτή ακολουθήθηκε με επιτυχία τόσο στο πλαίσιο της ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μετακλητούς συνεργάτες του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων (<http://www.opengov.gr/home/2009/12/17/401>), όσο και για τις μετατάξεις στελεχών του δημόσιου τομέα (π.χ. στη ΓΓΠΣ). **Η πρόσκληση της ΓΓΠΣ είχε ως στόχο την έγκαιρη ανάπτυξη και απρόσκοπτη υποστήριξη παραγωγικής λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων που είναι αναγκαία για την υλοποίηση των έκτακτων δημοσιονομικών μέτρων και δράσεων (Ν. 3842/2010, Ν. 3845/2010, Ν. 3943/2011 και Ν. 3986/2011 (<http://www.opengov.gr/home/2011/11/12/3284>))**

7.3 Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων-Οικονομίες Κλίμακας

Σήμερα διαθέτουμε τρεις (3) βασικές πηγές χρηματοδότησης για έργα πληροφορικής και επικοινωνιών:

- Τακτικός Προϋπολογισμός
- ΕΣΠΑ (Επιχειρησιακά Προγράμματα Διοικητική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακή Σύγκλιση)
- Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Θεωρητικά, οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού καλύπτουν λειτουργικές ανάγκες των πληροφοριακών συστημάτων, ενώ οι πόροι του ΕΣΠΑ και του ΠΔΕ χρησιμοποιούνται αναπτυξιακά, επενδύοντας σε συστήματα, τα οποία θα αποδώσουν με τη λειτουργία τους.

Θα πρέπει να διαμορφωθεί συγκεκριμένη στρατηγική για τη βέλτιστη εκμετάλλευση των πόρων αυτών, η οποία θα ξεκινά από τις ανάγκες, τους στόχους της κυβέρνησης, θα λαμβάνει υπόψη το υφιστάμενο πλαίσιο και τελικά θα καταλήγει σε συγκεκριμένα μέτρα και παρεμβάσεις, τα οποία θα έχουν άμεσα οφέλη για την οικονομία.

Η στρατηγική αυτή, θα προσδιορίζει συγκεκριμένους στόχους, ενώ τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ θα πρέπει να κατευθύνονται στην εκπλήρωση των στόχων αυτών με συγκεκριμένες προσκλήσεις προς δικαιούχους. **Επίσης, τα έργα τα οποία θα προτείνονται προς υλοποίηση θα πρέπει να αποδεικνύουν την ωφέλειά και τη βιωσιμότητά τους.**

Παράλληλα είναι σημαντική η διαμόρφωση ενός πλαισίου για την ευέλικτη χρηματοδότηση δράσεων των οποίων η υλοποίηση θα έχει άμεσα και μετρήσιμα οφέλη.

Επίσης, σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, θα πρέπει να δίνονται οδηγίες για τη χρήση πόρων για ΤΠΕ από τους Φορείς και τις υπηρεσίες που προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό. Το ΓΛΚ θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί αναλυτικά τους κωδικούς χρέωσης για δαπάνες ΤΠΕ και να **συναθροίζει** τη ζήτηση για παρόμοιες δαπάνες (π.χ. τηλεπικοινωνιακά τέλη) ώστε να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας. **|**

7.4 Νέα μοντέλα υλοποίησης Δράσεων ΤΠΕ

Για την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης των δράσεων, θα πρέπει να αποσυνδέουμε την έννοια της πολιτικής παρέμβασης από την εκτέλεση κάποιου μεγάλου έργου με τον παραδοσιακό τρόπο. Δυστυχώς μέχρι σήμερα, το δημόσιο ακολουθεί μια λογική εκτέλεσης έργων ΤΠΕ για κάθε σημαντική παρέμβαση, η οποία παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις στην υλοποίηση αλλά και προβλήματα στην τελική ποιότητά του.

Με τα σημερινά δεδομένα, σημαντικά έργα του δημοσίου σε θέματα ΤΠΕ χρειάζονται **5 με 10 χρόνια για να ολοκληρωθούν**, από τον αρχικό σχεδιασμό τους μέχρι τη θέση σε παραγωγική λειτουργία. Δυστυχώς, όταν αυτά ολοκληρώνονται, είναι ήδη απαξιωμένα από την τεχνολογία ή από τις μεταβολές που έχουν επέλθει στις ίδιες τις διαδικασίες και τα επιχειρησιακά μοντέλα. Η σημερινή κατάσταση επιβάλλει την άμεση υλοποίηση των πολιτικών παρεμβάσεων με την υλοποίηση έργων με διαφανείς και ευέλικτες διαδικασίες, οι οποίες θα οδηγούν σε μικρό χρόνο υλοποίησης, εύκολες διαδικασίες ανάθεσης, μικρό ρίσκο από πλευράς του δημοσίου και επαναχρησιμοποιήσιμες / κλιμακώσιμες υποδομές & υπηρεσίες.

Δύο εναλλακτικά μοντέλα υλοποίησης που ικανοποιούν τις παραπάνω παραμέτρους είναι:

1. Το μοντέλο της χρηματοδότησης με ιδιωτικά κεφάλαια και της πληρωμής των αναδόχων με τη μονάδα συναλλαγής (transaction base fee)
2. Το μοντέλο της ρύθμισης των παραμέτρων από το κράτος και κινητοποίησης σε ευρεία βάση του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (μοντέλο «Σπινέλλη»)

A. Μοντέλο transaction fee

Το μοντέλο χρηματοδότησης με ιδιωτικά κεφάλαια προβλέπει την εκτέλεση έργων με χρηματοδότηση από ιδιωτικά κεφάλαια. Η πληρωμή των συστημάτων αυτών γίνεται από τους τελικούς ωφελούμενους με τη μορφή παροχής υπηρεσίας ανά μονάδα συναλλαγής (transaction fee). Με το μοντέλο αυτό θα μπορούσαν να εκτελεστούν μεγάλες παρεμβάσεις, ενώ η πληρωμή τους να γίνεται με τη χρήση των ίδιων των πληροφοριακών συστημάτων, δηλαδή ανά μονάδα

συναλλαγής. Μεταξύ άλλων, οι ανάδοχοι θα έχουν ένα ακόμα ισχυρό κίνητρο για την ορθή λειτουργία των συστημάτων, καθώς για να πληρωθούν θα πρέπει τα τελευταία να δουλεύουν και να χρησιμοποιούνται παραγωγικά.

Η διαδικασία ανάθεσης σε αναδόχους θα μπορούσε να είναι τέτοια, ώστε να διασφαλίζει γρήγορους χρόνους, διαφάνεια και εγγυημένο αποτέλεσμα. Σε κάθε περίπτωση, εάν υπάρχει η πολιτική βούληση, σίγουρα θα υπάρχει και η λύση, διασφαλίζοντας πάντα τη διαφάνεια σε κάθε μας πράξη.

B. Μοντέλο ρύθμισης παραμέτρων και κινητοποίησης της αγοράς («Σπινέλλη»)

Το μοντέλο «Σπινέλλη» εφαρμόστηκε από τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων, Καθηγητή στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Διομήδη Σπινέλλη, με επιτυχία στην υλοποίηση της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής. Με το μοντέλο αυτό, υλοποιήθηκε σε λιγότερο από 10 μήνες η Ενιαία Αρχή Πληρωμής και δεν ακολουθήθηκε η μέθοδος του έργου που προβλεπόταν με προϋπολογισμό 2.500.000 ευρώ για τον κεντρικό υπολογισμό της μισθοδοσίας. **Από τον Ιανουάριο 2011 η Ενιαία Αρχή Πληρωμής άρχισε την διεκπεραίωση της μισθοδοσίας 295.000 δημόσιων υπαλλήλων, σήμερα καλύπτει την μισθοδοσία του 80% των δημοσίων υπαλλήλων.** Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, θεσπίστηκαν μόνο οι προδιαγραφές των δεδομένων και οι εταιρίες και οι Φορείς προσάρμοσαν τα συστήματα της μισθοδοσίας τους έτσι ώστε να μπορούν να στέλνουν αυτόματα τα στοιχεία στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων. Η αγορά ανταποκρίθηκε με αξιοθαύμαστη ευελιξία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μια άγνωστη εταιρία στη Λιβαδειά έφτιαξε πρόγραμμα μισθοδοσίας με τιμή πώλησης 120€.

Στην περίπτωση αυτή, αφήνουμε συνολικά την αγορά να οργανώσει στην παροχή των απαιτούμενων υπηρεσιών, ενώ το κράτος αναλαμβάνει το ρόλο του ρυθμιστή. Συγκεκριμένα, το Δημόσιο πρέπει να θεσπίσει μόνο το πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος και να αφήσει τον ιδιωτικό τομέα να υλοποιήσει το λογισμικό και να λειτουργεί τις εφαρμογές.

Υβριδική λύση

Ο συνδυασμός των παραπάνω μοντέλων θα μπορούσε να παρέχει την πλήρη λύση. Το μοντέλο (Α.) για την υλοποίηση των κεντρικών υπολογιστικών υποδομών και εφαρμογών και το μοντέλο (Β.) για την υλοποίηση των καταναμημένων συστημάτων, τερματικών εξοπλισμών, υποστήριξης των σημείων λειτουργίας των συστημάτων (πχ επιχειρήσεις, πρατήρια καυσίμων, Φαρμακεία, κλπ) .

Το Δημόσιο θα πρέπει να αξιοποιήσει τις υποδομές και τα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία έχει προμηθευτεί, ενώ θα πρέπει από εδώ και πέρα να μην προσανατολίζεται στη δημιουργία νέων κεντρικών συστημάτων, αλλά στη χρήση υπηρεσιών. Το Δημόσιο θα πρέπει να στηριχθεί σε τρίτους - εταιρίες και επαγγελματίες που έχουν εμπειρία, τεχνογνωσία και ικανότητα να υλοποιήσουν έργα ιδιαίτερα κρίσιμης σημασίας, με κριτήρια ιδιωτικής οικονομίας. Αυτό θα έχει μεταξύ άλλων ως συνέπεια την μόνιμη ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, τη δημιουργία και διατήρηση θέσεων εργασίας και τη δημιουργία προϊόντων προστιθέμενης αξίας από ελληνικές εταιρίες.

Αξίζει σε αυτό το σημείο να αναφερθεί και ο γενικός κανόνας 80-20 [του Pareto](#) σύμφωνα με τον οποίο το 80% των αποτελεσμάτων προκύπτουν από 20% των μέσων. Στον τομέα της ανάπτυξης έργων ΤΠΕ και δεδομένου ότι σε μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα, κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας ενός έργου είναι ο χρόνος υλοποίησης, ο κανόνας Pareto μπορεί να αξιοποιείται για τον εντοπισμό των σημαντικότερων παραμέτρων π.χ. σε επίπεδο προδιαγραφών που θα διασφαλίζουν την επιτυχή και ταχεία υλοποίηση του κάθε έργου.

7.5 Ανοικτά δεδομένα ως στρατηγική επιλογή

Η διάθεση ανοικτών δεδομένων αποτελεί βασικό άξονα για την αξιοποίηση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων του δημοσίου προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στη διαφάνεια και στον καλύτερο έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης. Παράλληλα, δημιουργεί ευκαιρίες ανάπτυξης με τη δυνατότητα υλοποίησης εφαρμογών προστιθέμενης αξίας από κάθε ενδιαφερόμενο σε τομείς όπως η Γεωργία, ο Τουρισμός και το Εμπόριο. Οι δημόσιες αρχές, θα πρέπει να αντλήσουν άμεσα την εμπειρία από υφιστάμενα παραδείγματα καλής πρακτικής για την ελεύθερη διάθεση δημόσιας πληροφορίας. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν η διαδικτυακή υπηρεσία geodata.gov.gr, καθώς και η διάθεση ανοικτών δεδομένων του προγράμματος Δι@ύγεια (opendata.diavgeiagov.gr). Οι δημόσιες αρχές μπορούν να προχωρήσουν άμεσα στην ελεύθερη διάθεση δεδομένων τους, αντλώντας ιδέες από τις προτάσεις των πολιτών στο πλαίσιο ανοικτής διαβούλευσης που διοργανώθηκε στο <http://labs.opengov.gr/data>. Τα ανοικτά δεδομένα εκτός από τη διαλειτουργικότητα και τη λειτουργία τους ως μοχλού διαφάνειας και ελέγχου θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής ψηφιακής οικονομίας αναδεικνύοντας τα οφέλη σε τομείς όπου η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα (π.χ. τουρισμός) και σε περιφερειακό επίπεδο.

7.6 Κινητοποίηση για την συμμετοχική υλοποίηση δράσεων

Η Δημόσια Διοίκηση αντιμετωπίζει πολλαπλά και επείγοντα προβλήματα, τα οποία πρέπει να επιλυθούν σε σύντομο χρόνο και με όσο το δυνατό πιο μικρό κόστος. Για το λόγο αυτό, οποιαδήποτε συμβολή πολιτών που είναι πρόθυμοι να συμμετέχουν στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, είναι ευπρόσδεκτη και πρέπει να αξιοποιηθεί. Επιπλέον, βασικές μας αρχές είναι η διαφάνεια, η λογοδοσία, η συμμετοχική δημοκρατία και η συνδιαμόρφωση πολιτικών. Η τεχνική **crowdsourcing**¹ αποτελεί το απαραίτητο πλαίσιο για πολίτες να προτείνουν λύσεις και να συνδιαμορφώσουν τις πολιτικές αποφάσεις, προς όφελος της χώρας και της κοινωνίας.

Διαδικασία επίλυσης προβλήματος με crowdsourcing

Η συνήθης διαδικασία επίλυσης ενός προβλήματος είναι η ακόλουθη:

1. Ανοιχτή πρόσκληση για υποβολή προτάσεων μεθοδολογίας για το συγκεκριμένο πρόβλημα.

¹ <http://el.wikipedia.org/wiki/Crowdsourcing>

2. Δημιουργία σχετικής διαδικτυακής κοινότητας
3. Περιγραφή του προβλήματος με σαφήνεια, εκκίνηση της διαδικτυακής πλατφόρμας υποστήριξης και ανοιχτή πρόσκληση για υποβολή προτάσεων και λύσεων
4. Ταξινόμηση προτάσεων από το κοινό και επιλογή των καλύτερων
5. Επιλογή καλύτερων προτάσεων, ανάδειξη

8. Συνοπτικές προτάσεις για άμεση υλοποίηση

Αξιοποιώντας υπάρχουσες υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να δοθεί προτεραιότητα σε μια σειρά σημαντικών δράσεων.

- **Άμεση αξιοποίηση των δικτύων στελεχών που έχουν σχηματιστεί**, όπως οι ΟΔΕ του Δι@υγεία, οι ΟΔΕ για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, οι Ομάδες των ΚΟΣΕ, μπορούν να συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων και στην υλοποίηση δράσεων υψηλής προτεραιότητας.
- **Άμεση εξειδίκευση του Νόμου 3979 για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση** – με τη σύνταξη των απαραίτητων κανονιστικών πράξεων - ώστε να δοθεί η δυνατότητα μέσα από ένα συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση να υλοποιούνται αποκεντρωμένα ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- **Φοροδιαφυγή/Εισφοροδιαφυγή**, Με σύγχρονες τεχνικές (data mining και έξυπνους αλγόριθμους), μπορούν να εντοπιστούν και να υπολογιστούν μεγέθη, όπως το φορολογητέο εισόδημα κάθε φορολογούμενου από την κατανάλωση ρεύματος, νερού και τηλεφώνου, κτλ.
- **Λαθρεμπόριο Καυσίμων**, μπορούμε να αξιοποιήσουμε ενδεικτικά τους ψηφιακούς ταχογράφους (<http://www.yme.gr/?getwhat=1&oid=670&id=&tid=670>) για τον έλεγχο των κινήσεων των βυτιοφόρων, γιατί όλα τα καύσιμα διακινούνται με βυτιοφόρα.
- **Συνταγογράφηση**, αξιοποίηση υπάρχοντων λύσεων, για να δούμε άμεσο όφελος, έως να ολοκληρωθούν οι μεγάλοι διαγωνισμοί.
- **Ηλεκτρονικές Δημοπρασίες** αξιοποιώντας πλατφόρμες και υπηρεσίες από τον ιδιωτικό τομέα και τεκμηρίωση και διάδοση της διαδικασίας για Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης (με τη δημιουργία οδηγίων-toolkits και τη σύνταξη εγκυκλίων).
- **Παρακολούθηση εκτέλεσης προϋπολογισμού**, αξιοποίηση όλων των λύσεων που προσφέρουν τα υπάρχοντα συστήματα για να γνωρίζουμε σε πραγματικό χρόνο που δαπανάται τι, από ποίον και γιατί.
- **Αξιοποίηση των εφαρμογών που έχουν αναπτυχθεί ως μοχλού εξοικονόμησης πόρων και μείωσης κόστους**. Για παράδειγμα το πρόγραμμα Δι@υγεία μπορεί να παρέχει την ηλεκτρονική διακίνηση δημόσιων εγγράφων (π.χ εγκυκλίων) ελαχιστοποιώντας την ανάγκη μη ψηφιακής αποστολής / αποστολής με τρόπους όπως το ταχυδρομείο. Επίσης η Διασύνδεση Μητρώου μισθοδοτούμενων του δημοσίου με την ενιαία αρχή πληρωμών θα έχει ως αποτέλεσμα καλύτερα δεδομένα και έλεγχο για τις ανάγκες πληρωμών του δημοσίου.

•**Άμεση λειτουργία του Προγράμματος ΑΓΟΡΑ** για τον καλύτερο έλεγχο των δημόσιων συμβάσεων, για την παρακολούθηση και της ροής του προϋπολογισμού σε τελικό στάδιο (με την ενοποίηση του συστήματος μητρώου δεσμεύσεων του ΓΛΚ). **Η Αγορά θα λειτουργήσει ως ένα εργαλείο για τη διαμόρφωση πολιτικών και τακτικών συνάθροισης ζήτησης σε ομοειδή προϊόντα και υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δημόσιος τομέας.**

•**Ενιαία βάση ακίνητης κρατικής περιουσίας** για την καλύτερο έλεγχο και αποτίμηση και εκμετάλλευση της δημόσιας περιουσίας. Η ιδέα του asset management μπορεί στη συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλους τομείς

•**Πρώθηση και ανάδειξη κυβερνητικού έργου με διαδραστικό τρόπο στο διαδίκτυο και σε κοινωνικά δίκτυα χωρίς να καταφεύγουμε στην εύκολη λύση το facebook και το twitter να χρησιμοποιούνται ως πίνακες ανακοινώσεων.**

8.1 Δομή στο Γραφείο του Πρωθυπουργού

Προτείνεται η σύσταση μονάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και Ευρυζωνικότητας, η οποία θα λειτουργεί στο Γραφείο του Πρωθυπουργού, με αρμοδιότητα να σχεδιάζει και να εισηγείται πολιτικές, στρατηγικές αλλά και συγκεκριμένες οριζόντιες δράσεις για θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ΤΠΕ και Ευρυζωνικότητας. **Η λειτουργία αυτής της μονάδας είναι αναγκαία με βάση την εμπειρία μας κυρίως για να υπάρχει ουσιαστικός συντονισμός από το γραφείο του πρωθυπουργού και να μην αναλώνονται πολύτιμοι πόροι στην εξυπηρέτηση επιμέρους μικρο-συμφερόντων ορισμένων στελεχών της δημόσιας διοίκησης ή λίγων εταιρειών που έχουν ή επιθυμούν να αναλάβουν έργα, αυτή η κατάσταση ανατρέπεται μόνο με συντονισμένες κεντρικές παρεμβάσεις υπό την εποπτεία του Πρωθυπουργού που δίνουν προτεραιότητα σε κάθε περίοδο στα πιο σημαντικά θέματα με βάση τον κυβερνητικό προγραμματισμό.**

Η προτεινόμενη μονάδα, θα μπορεί να συνεργάζεται με τα αρμόδια Υπουργεία και την Επιτροπή Πληροφορικής για την υλοποίηση πολιτικών, στρατηγικών και δράσεων σε αυτά τα θέματα και να συνεισφέρει στην παρακολούθηση των δράσεων αυτών των οποίων η προτεραιότητα και σημαντικότητα απορρέει από τον κυβερνητικό προγραμματισμό. Παράλληλα, θα παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη σε σχετικές δράσεις, οι οποίες οργανώνονται στο πλαίσιο του Γραφείου του Πρωθυπουργού.

Η Μονάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ΤΠΕ και Ευρυζωνικότητας μέσα από ανοιχτές διαδικασίες θα αξιοποιεί στελέχη του Δημόσιου Τομέα και εθελοντικά εμπειρογνώμονες και δίκτυα συνεργατών.

Ο τρόπος λειτουργίας της Μονάδας προτείνεται να είναι ο εξής: για κάθε δράση θα αξιοποιεί στέλεχος του Δημόσιου Τομέα ή μέλος του ανθρώπινου δικτύου, το οποίο και θα ορίζει υπεύθυνο έργου(project manager). Ο υπεύθυνος της δράσης θα πλαισιώνεται από ολιγομελή ομάδα συνεργατών για να φέρουν σε πέρας το συγκεκριμένο έργο. Όλοι οι συνεργάτες επιλέγονται μετά από ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η Μονάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ΤΠΕ και Ευρυζωνικότητας θα υποβάλλει επιχειρησιακό σχέδιο σε επίπεδο τριμήνου, το οποίο θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για το σύνολο των προτεινόμενων ενεργειών της. Σε μηνιαία βάση θα υποβάλλεται απολογισμός των ενεργειών.

Οι κατηγορίες οριζοντίων δράσεων μπορούν να είναι:

- Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Διαφάνειας μέσα από την χρήση των ΤΠΕ
- Συμμετοχής και Διαβούλευσης
- Κοινωνικών Δικτύων και Web 2.0
- Λογισμικού για την οργάνωση/διαχείριση/διάθεση δημοσίων δεδομένων
- Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Ευρυζωνικότητας και Δικτύων Η/Υ
- Ανάπτυξης ψηφιακής κουλτούρας και δεξιοτήτων σε στελέχη της Δημόσιας Δημόσιας Διοίκησης

Επίσης, προτείνεται να συσταθεί Επιτροπή διεθνούς κύρους Ελλήνων και ξένων Εμπειρογνομόνων (χωρίς αμοιβή) για την επεξεργασία στρατηγικών για θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών με μέλη από την ακαδημαϊκή κοινότητα, το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. **Η επιτροπή αυτή θα λειτουργήσει ως δεξαμενή σκέψης και σύνδεσης των στρατηγικών επιλογών με την διεθνή εμπειρία και θα συνεργάζεται με την Επιτροπή Πληροφορικής.**

9. Παραρτήματα

9.1 Κοστολόγηση Υπηρεσιών

Εισαγωγή

Το κόστος κάθε δράσης αποτελείται από το κόστος υποδομών και το κόστος στελεχιακού δυναμικού που συμμετέχει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης. Με την εμπειρία από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο διάστημα των 2 ½ ετών από την Ομάδα ΗΔ, το πιο βασικό συμπέρασμα είναι ότι για την προμήθεια υποδομών και υπηρεσιών απαιτούνται τουλάχιστον 18 μήνες διαγωνιστικών διαδικασιών, άρα απαιτείται έγκαιρος προγραμματισμός ώστε να μην υπάρχει καθυστέρηση στην υλοποίησή τους.

Για να ξεπεράσουμε τις μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις και να πετύχουμε χρόνους υλοποίησης της τάξης των 3-6 μηνών υιοθετήσαμε μια προσέγγιση παρόμοια με την αρχή Pareto(κανόνας 80-20), δηλαδή, κινητοποιώντας ένα **μικρό ποσοστό(5-10%)** πόρων που συνήθως απαιτείται για ένα έργο υλοποιούσαμε ένα **μεγάλο ποσοστό (60-80%)** από τις απαιτήσεις του κάθε έργου. Η προσέγγιση αυτή λειτούργησε αποτελεσματικά στα περισσότερα έργα που υλοποιήσαμε (πχ oregon.gov, diavgeia.gov.gr, agora.gov.gr, κλπ), ενώ παρουσιάστηκαν προβλήματα στην υλοποίηση δράσεων όπως τα <http://illegalsigns.gov.gr/> και <http://apografi.gov.gr> κυρίως γιατί απαιτήθηκαν επιπλέον δαπάνες, από 10.000 έως 30.000, για εξωτερικούς συνεργάτες που ακόμη και σήμερα δεν έχουν καταβληθεί. **Ένα από τα συμπεράσματα είναι ότι για την υλοποίηση ευέλικτων δράσεων θα πρέπει ανά Ομάδα Διαχείρισης Έργου(ΟΔΕ) να προβλέπεται μικρός προϋπολογισμός που θα επιτρέπει την έγκαιρη υλοποίηση κεντρικών δράσεων με υψηλή προστιθέμενη αξία.**

1. Μεθοδολογία κοστολόγησης υποδομών (oregon private cloud)

Για τον υπολογισμό του κόστους των υποδομών έχουν ληφθεί υπόψη ενδεικτικά κόστη για υπολογιστικές υπηρεσίες στην Ευρώπη καθώς και ενδεικτικά κόστη των αντίστοιχων υπηρεσιών στην Ελλάδα. Για τη μέτρηση του κόστους υπηρεσιών σχεδιασμού και ανάπτυξης λογισμικού έχει υπολογισθεί μέσο κόστος ανθρωπομήνα 3.000€.

Από την παρακάτω κοστολόγηση προκύπτει ότι με την προσέγγιση που ακολουθήσαμε όλα τα έργα που υλοποιήσαμε, εάν συνυπολογίσουμε όλα τα κόστη, κόστισαν **το 5%-10%** του τυπικού προϋπολογισμού τους, **κυρίως για τέσσερις λόγους:**

1. γιατί αξιοποιήσαμε υπάρχουσες υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό
2. γιατί τα **σχεδιάσαμε να καλύπτουν το πολύ το 80% των απαιτήσεων**
3. γιατί κάναμε κοινή χρήση πόρων (υπολογιστικών & στελεχών) σε όλα τα έργα
4. γιατί οι **χρήστες συμμετείχαν σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης**

2. Κόστος Υποδομών

- Σύνολο εξυπηρετητών(servers): 20
- Σύνολο εικονικών εξυπηρετητών(virtual servers): 144

- Σύνολο υποδομών: servers & virtual servers: 164
- Κόστος υποστήριξης: διαχείριση συστημάτων 100€/server, συνολικά 16.400€ /μήνα

Περιγραφή	Κόστος Διεθνούς αγοράς /μήνα	κόστος	Κόστος Ελληνικής αγοράς	κόστος	Πως Παρέχεται έως Σήμερα
Rack Collocation	49U x 199€ ¹	199	42U x 1500€ ²	1500	Παρέχεται μέσω του datacenter του ΕΔΕΤ
Physical Server	20 x 59€ ³	1180	20 x 350€ ⁴	7000	datacenter ΕΔΕΤ
Virtual Machine	144 x 11€ ⁵	1584	144 x 195€ ⁶	28.080	Μέσω ομάδας από datacenter ΕΔΕΤ
IP space	2 x rack 254 IP x 152,40€ ⁷	304.80	508 IP x 6€ ⁸	3.048	Παρέχεται μέσω της ομάδας
Σύνολο/Μήνα		3.267.80		39.628	

Από τις υποδομές προκύπτει όφελος 39.628 το μήνα, για την περίοδο Οκτώβριος 2009-Απρίλιος 2012 το όφελος είναι πάνω από 1.000.000€, εάν προστεθεί και η διαχείριση των συστημάτων το συνολικό όφελος είναι πάνω από 1.500.000€.

4. Κόστος Ανάπτυξης εφαρμογών

Η Ομάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης πέραν των υπολοίπων εργασιών είχε συνεισφορά στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη εφαρμογών με γρήγορο και ευέλικτο τρόπο **με στόχο την έγκαιρη στήριξη της εφαρμογής κεντρικών κυβερνητικών επιλογών.**

Ειδικότερα σχεδιάστηκαν αναπτύχθηκαν και υποστηρίζονται οι παρακάτω εφαρμογές:

¹ http://www.hetzner.de/en/hosting/produkte_colocation/rack

² <http://www.hyperhosting.gr/?page=colocation> (ενδεικτικό με βάση πίνακα μικρότερης προσφοράς)

³ http://www.hetzner.de/en/hosting/produkte_rootserver/ex5

⁴ <http://www.hyperhosting.gr/?page=dedicated>

⁵ http://www.hetzner.de/en/hosting/produkte_vserver/vq12

⁶ <http://www.hyperhosting.gr/?page=virtual>

⁷ http://www.hetzner.de/en/hosting/produkte_rootserver/flexipack

⁸ <http://www.hyperhosting.gr/?page=colocation> (ενδεικτικό, με πιο λίγες δυνατότητες)

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών για την εφαρμογή του νόμου για την **Διαύγεια**. Η εφαρμογή περιλαμβάνει την εφαρμογή καταχώρησης, την εφαρμογή προβολής και αναζήτησης καθώς και βοηθητικές εφαρμογές όπως API, validation service, μηχανισμός αυτόματης καταχώρησης κλπ. Για την ανάπτυξη έχουν δαπανηθεί 10 ανθρωπομήνες και άλλοι 10 για την υποστήριξη της εφαρμογής από τον Σεπτέμβριο του 2010 έως τον Μάιο του 2012. *Ενδεικτικό κόστος: 20 x 3000 € = 60000€*
- Ανάπτυξη εφαρμογής απογραφής. Η εφαρμογή περιλαμβάνει την διεπαφή χρήστη και το bussines logic το οποίο επικοινωνεί με το API της βάσης δεδομένων που βρίσκεται στην ΓΓΠΣ. Απαιτήθηκαν 27 ανθρωπομήνες για την ανάπτυξη και υποστήριξη της εφαρμογής. *Ενδεικτικό κόστος: 27 x 3000 € = 81000€*
- Εφαρμογή για παράνομες διαφημιστικές πινακίδες. Η εφαρμογή απαιτήσε 4 ανθρωπομήνες. *Ενδεικτικό κόστος: 4 x 3000 € = 12000 €*
- Δικτυακοί τόποι κυβερνητικών φορέων. Για την ανάπτυξη των δικτυακών τόπων απαιτήθηκαν συνολικά για την υλοποίηση και την υποστήριξη 20 ανθρωπομήνες . *Ενδεικτικό κόστος: 20 x 3000 € = 60000 €*
- Εφαρμογή για την δημόσια διαβούλευση σχεδίων νόμου (opengov) . Για την εφαρμογή διαβουλεύσεων απαιτήθηκαν 4 ανθρωπομήνες. *Ενδεικτικό κόστος: 4 x 3000 € = 12000 €*
- Εφαρμογή προσκλήσεων για την στελέχωση πολιτικών θέσεων. Η εφαρμογή περιελάμβανε την εφαρμογή υποβολής βιογραφικών και την εφαρμογή αξιολόγησης. Για την εφαρμογή προσκλήσεων απαιτήθηκαν 6 ανθρωπομήνες. *Ενδεικτικό κόστος: 6 x 3000 € = 18000 €*
- Εφαρμογή για την υποστήριξη του ν. 4013 για το Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων - Πρόγραμμα Αγορά. Για την ανάπτυξη εφαρμογών απαιτήθηκαν 18 ανθρωπομήνες. *Ενδεικτικό κόστος: 18 x 3000 € = 54000 €*
- Εγκατάσταση και παραμετροποίηση εφαρμογών διαχείρισης, υποστηρικτικών εφαρμογών, λιστών ταχυδρομείου, εφαρμογών ασφάλειας, αρχική εγκατάσταση τεχνολογιών cloud και virtualization. Για την εγκατάσταση των παραπάνω εφαρμογών απαιτήθηκαν 20 ανθρωπομήνες. *Ενδεικτικό κόστος: 20 x 3000 € = 60000 €*
- Διαχείριση συστημάτων κεντρικών υπολογιστών. Για το system administration υπολογίζεται ένα κόστος 27 ανθρωπομηνών. *Ενδεικτικό κόστος: 27x3000 € = 81000€*

Το συνολικό ενδεικτικό κόστος αντιστοιχεί στους ανθρωπομήνες όλων των στελεχών που συμμετείχαν άμεσα στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη όλων εφαρμογών ανέρχεται σε 431.000€, η κοστολόγηση καλύπτει το σύνολο του στελεχιακού δυναμικού που απασχολήθηκε από τον Οκτώβριο του 2009 έως τον Απρίλιο 2012 ανεξάρτητα από τον φορέα που προέρχεται.

9.2 Απογραφή

Η συμμετοχή της Ομάδας ΗΔ στην Απογραφή είχε δύο διακριτούς ρόλους. Τη συμμετοχή στον επιχειρησιακό σχεδιασμό της, καθώς και την τεχνική υποστήριξης και ανάπτυξη εφαρμογών σε συνεργασία με την ΕΔΕΤ.

Απογραφή Α Φάση

Στην Α φάση που έλαβε χώρα τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2010 στελέχη της Ομάδας συμμετείχαν στην καταγραφή απαιτήσεων και τη διαστασιολόγηση της εφαρμογής. Παράλληλα κατά την λειτουργία της εφαρμογής βοήθησαν στην αποσφαλμάτωση και το optimization των υποδομών στην ΓΓΠΣ με στόχο την αντιμετώπιση προβλημάτων που προέκυψαν. Τέλος ήταν υπεύθυνη και φιλοξενούσε στις υποδομές της το ενημερωτικό site της απογραφής καθώς και την εφαρμογή του helpdesk.

Απογραφή Β Φάση

Στη Β φάση που έλαβε χώρα από τον Σεπτέμβριο του 2010 μέχρι και σήμερα η συμμετοχή της Ομάδας ήταν η ακόλουθη

- Παραδόθηκαν και υποστηρίζονται εικονικές μηχανές για την εξυπηρέτηση της Β Φάσης της απογραφής Δημοσίων υπαλλήλων
  - Όλα τα μηχανήματα είναι εικονικές μηχανές σε περιβάλλον KVM και στην πλατφόρμα cloud ganeti στην οποία έχει δομηθεί το Private Cloud της Ομάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Γραφείου του Πρωθυπουργού.
  - Υπάρχουν 2 σερβερ για το πληροφοριακό site με floating IP, 1 mail για αποστολή μνημάτων, 6 application server και 2 μηχανήματα για staging και δοκιμές των νέων version Πιο συγκεκριμένα
    - site1.apografi.gov.gr 5 core 4.5 Gb RAM 12Gb
    - site2.apografi.gov.gr 4 core 4 Gb RAM 12 Gb
    - info.apografi.gov.gr 1 core 1Gb RAM 10 Gb
    - node1.apografi.gov.gr 4 core 6 Gb RAM 10 Gb
    - node2.apografi.gov.gr 4 core 4 Gb RAM 20 Gb
    - node3.apografi.gov.gr 4 core 6 Gb RAM 20 Gb
    - node4.apografi.gov.gr 4 core 6 Gb RAM 19 Gb
    - node5.apografi.gov.gr 4 core 6 Gb RAM 20 Gb
    - node6.apografi.gov.gr 4 core 6 Gb RAM 20 Gb
    - stage1.apografi.gov.gr 1 core 4 Gb RAM 10 Gb
    - stage2.apografi.gov.gr 1 core 4 Gb RAM 10 Gb
- Φιλοξενήθηκε το ενημερωτικό site της απογραφής
- Υλοποιήθηκε η εφαρμογή του UI και της διασύνδεσης με την βάση δεδομένων

Για λόγους οργάνωσης, διαχείρισης και επεκτασιμότητας, το σημερινό σύστημα αποτελείται από ένα σύνολο μικρό-εφαρμογών. Όλες οι εφαρμογές του συστήματος έχουν πρόσβαση σε κοινή πληροφορία, σε κοινό κατάλογο χρηστών, ίδιους κανόνες πιστοποίησης και εξουσιοδότησης.

Επίσης, η πρόσβαση σε όλες τις εφαρμογές είναι κοινή από ένα σημείο εισόδου για λόγους ευκολίας. Όλες οι εφαρμογές διέπονται από τις ίδιες αρχές στη σχεδίαση και στην αλληλεπίδραση με τους χρήστες ώστε να είναι προσβάσιμες χωρίς να απαιτούνται ειδικά σεμινάρια για τη χρήση τους.

Οι εφαρμογές έχουν υλοποιηθεί με ανοιχτό λογισμικό και λειτουργούν σε πλατφόρμα ανοιχτού λογισμικού. Πιο συγκεκριμένα, διατίθενται με άδεια **EUPL** (<http://www.osor.eu/eupl/european-union-public-licence-eupl-v.1.1>) και έχουν καταστεί ελεύθερα διαθέσιμες στο αποθετήριο <http://forge.opengov.gr/redmine/>. Ο κώδικας των

εφαρμογών του υπάρχοντος συστήματος και κατάλληλη τεκμηρίωση θα είναι διαθέσιμα στον ανάδοχο.

Οι μικρό-εφαρμογές που έχουν υλοποιηθεί είναι:

- **Εφαρμογή Απογραφής**
- **Εφαρμογή Διαχείρισης Προσωπικού**
- Εφαρμογή Αίτησης Πιστοποίησης Διευθυντών
- Εφαρμογή Εγκρίσεων Αιτήσεων Πιστοποίησης
- Εφαρμογή Διαχείρισης Προσωπικού
- Εφαρμογή Επιβεβαίωσης Στοιχείων

Έχουν επίσης καταρτιστεί τα παραδοτέα - μελέτες που φαίνονται στη συνέχεια

- **Σύντομο Επιχειρησιακό Σχέδιο:** Το οποίο περιγράφει την οργάνωση του συνολικού έργου.
- **Κανονιστικό Πλαίσιο Εφαρμογής:** Όπου περιγράφεται πλήρως ο τρόπος εφαρμογής από τους υπόχρεους Φορείς
- **Περιγραφή του Πληροφοριακού Συστήματος:** Υποστήριξη του εγχειρήματος και κώδικας εφαρμογών που έχουν αναπτυχθεί με επαρκή τεκμηρίωση
- **Εκπαιδευτικό Υλικό:** Οδηγίες Χρήστη & Οδηγίες Διαχειριστή Φορέα για τις άνω εφαρμογές και **Εκπαίδευση** χρηστών
- **Συνεργατική πλατφόρμα (redmine):** Για την διαχείριση το έργου από την αντίστοιχη Ομάδα.

Όσον αφορά την υποστήριξη των χρηστών παρέχονται υπηρεσίες στα ακόλουθα επίπεδα :

- **Υποστήριξη Φορέων** σε διαδικαστικά θέματα
- **Υποστήριξη Φορέων** κατά την χρήση του συστήματος μέσω του ticketing συστήματος της ΚΤΠ Α.Ε.

Υλοποίηση

Επίπεδο Παρουσίασης

Το επίπεδο παρουσίασης για το οποίο είναι υπεύθυνη η αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα:

- Την αλληλεπίδραση με τις υπηρεσίες ιστού της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (HTTP/REST).
- Την ολοκλήρωση (integration) του πρωτόκολλου πιστοποίησης OAuth στη διαδικασία πιστοποίησης των χρηστών.
- Την καταγραφή των εξερχόμενων κλήσεων προς τις υπηρεσίες ιστού της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων.
- Την δημιουργία και διαχείριση του περιβάλλοντος ασφαλείας (security context), που περιλαμβάνει την ταυτότητα (principal) και τους ρόλους των πιστοποιημένων χρηστών για τη διάρκεια της συνεδρίας (session) τους.

- Την προσωρινή αποθήκευση (caching) στατικών ή ελάχιστα δυναμικών δεδομένων από τα δεδομένα της απογραφής για λόγους υψηλής απόδοσης και μείωσης του φορτίου προς τις υπηρεσίες ιστού της Απογραφής.
- Την οργάνωση των προσωρινά αποθηκευμένων καταλόγων ώστε να υποστηρίζεται γρήγορη αναζήτηση κειμένου (full-text search).
- Την καταγραφή των εισερχόμενων (από τους web browsers) κλήσεων.
- Την παρουσίαση των παρεχόμενων υπηρεσιών ιστού στο επίπεδο παρουσίασης που εκτελείται στους web browsers.

Μέρος του επιπέδου παρουσίασης εκτελείται αποκλειστικά στους web browsers. Αυτό αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα:

- Τοπική προσωρινή αποθήκευση(caching) στον web browser (π.χ για μικρούς στατικούς καταλόγους).
- Τοπικός βασικός έλεγχος ορθότητας στοιχείων στις φόρμες χωρίς να είναι αναγκαία η κλήση υπηρεσιών στο διακομιστή.
- Το επίπεδο παρουσίασης των εφαρμογών με τις οποίες αλληλεπιδρά ο χρήστης.

9.3 Υπολογιστικές Υπηρεσίες (opengov private cloud)

Η Ομάδα ΗΔ συνεργάζεται με τους αρμόδιους Φορείς και Ομάδες Διοίκησης Έργου για την υποστήριξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών και κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων. **Η υλοποίηση όλων των δράσεων βασίζεται στη στενή και συστηματική συνεργασία με τα στελέχη του κάθε Φορέα**, στην αξιοποίηση μεθοδολογιών ‘agile development’ και στην αξιοποίηση υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων. Συνολικά διατίθενται **144 VM’s από 20 διακομιστές (servers) του ΕΔΕΤ Α.Ε.** για τα παρακάτω συστήματα και εφαρμογές.

Η υποστήριξη στα παρακάτω συστήματα διαφέρει ανά περίπτωση και αφορά μια ή παραπάνω από τις εξής τρεις λειτουργίες: (α) σχεδιασμός/ανάπτυξη/συντήρηση εφαρμογών, (β) υπηρεσίες συντήρησης λογισμικού συστήματος, (γ) συμβουλευτική υποστήριξη για την καλύτερη χρήση των εφαρμογών.

Οι υπηρεσίες διατίθενται ως “private cloud” από διακομιστές(servers) του ΕΔΕΤ, με την τεχνική υποστήριξη του κέντρου διαχείρισης δικτύου του ΕΔΕΤ.

Όλες οι δράσεις τις ομάδας, με χρονολογική σειρά, παρουσιάζονται στο blog <http://egovict.blogspot.com/>

Φορέας	Περιγραφή Υπηρεσίας	Δημόσια Διεύθυνση
Προεδρία της Δημοκρατίας	Δικτυακός τόπος	http://www.presidency.gr
Γραφείο Πρωθυπουργού	Δικτυακός τόπος	http://www.primeminister.gr
Γραφείο Πρωθυπουργού	Υπηρεσία Ενημέρωσης	info.government.gov.gr
Γραφείο Πρωθυπουργού	Δράση για την αποξήλωση των παράνομων πινακίδων	illegalsigns.gov.gr
Κυβέρνηση	Δικτυακός τόπος	http://government.gov.gr
Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης	Δικτυακός τόπος	http://antiproedros.gov.gr
Κυβερνητικός Εκπρόσωπος	Δικτυακός τόπος	http://ekprosopos.gov.gr
Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης	Δικτυακός τόπος - Υπηρεσία email για τα	ggk.gov.gr

	στελέχη της ΓΓΚ	
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Πληροφοριακό σύστημα για το Πρόγραμμα Δι@ύγεια	http://diavgeia.gov.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης / ΕΚΔΔΑ	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προσκλήσεων και διαβουλεύσεων	http://www.opengov.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Μητρώο μισθοδοτούμενων ελληνικού δημοσίου	http://apografi.gov.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Δράση για την ανοικτή Δημόσια Διοίκηση	http://openpad.gov.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Δικτυακός τόπος για τη παρουσίαση του επιχειρησιακού του Ν.3979	http://egovplan.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης / ΕΚΔΔΑ	Πλατφόρμα συνεργασίας για στελέχη πληροφορικής του δημόσιου τομέα	http://itdirectors.gov.gr
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης / ΕΚΔΔΑ	Πλατφόρμα ηλεκτρονικής διαβούλευσης για δράσεις ΤΠΕ	http://labs.opengov.gr
Υπουργείο Οικονομικών	Δικτυακός τόπος	http://www.minfin.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας	Δικτυακός τόπος	http://www.mindev.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας	Πληροφοριακό σύστημα για το Πρόγραμμα ΑΓΟΡΑ	http://agora.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Γενική Γραμματεία Εμπορίου	Δικτυακός Τόπος Γενικής Γραμματείας Εμπορίου	http://gge.gov.gr

Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Γενική Γραμματεία Εμπορίου	Παρατηρητήριο Διδάκτρων - Υποστηρικτικές εφαρμογές.	http://app.gge.gov.gr http://eysed.gge.gov.gr http://oil.gge.gov.gr http://app.gge.gov.gr http://parl.gge.gov.gr http://apod.gge.gov.gr http://metro.gge.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Γενική Γραμματεία Εμπορίου	Υπηρεσία Ταχυδρομείου στην πλατφόρμα ΕΛΛΑΚ - Πιλοτικό	http://mail.gge.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Δικτυακός Τόπος Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας	Δικτυακός Τόπος Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας	shipping.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Ειδική Γραμματεία για την Ψηφιακή Σύγκλιση	Δικτυακός Τόπος Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακής Σύγκλισης	digitalplan.gov.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας/ Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης	Δικτυακός τόπος	ema.mindev.gov.gr
Υπουργείο Περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής	Δικτυακός τόπος για τα ανοικτά γεωγραφικά δεδομένα	http://geodata.gov.gr
Υπουργείο Περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής	Εφαρμογή διαβούλευσης της Διαβούλευση των Σχεδίων Διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας	http://wfd.opengov.gr/
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	πλατφόρμα συνεργασίας για στελέχη του χώρου της Υγείας	ehealthforum.gov.gr
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Θαλής	https://apps.gov.gr/minedu/thalis
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Αρχιμήδης	-

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Υποτροφιών ξένων κυβερνήσεων σε Έλληνες υπηκόους	https://apps.gov.gr/minedu/scholarships/
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Συνεργασία	https://apps.gov.gr/minedu/synergasia/
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Υποστήριξη ΙΚΥ	http://apps.gov.gr/minedu/iky_scholarships/
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Αριστεία	https://apps.gov.gr/minedu/aristeia/
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	Δράση Δημιουργίας clusters	https://apps.gov.gr/minedu/clusters/
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	"Business Support for the employment of highly qualified personnel"	https://apps.gov.gr/minedu/employment/
Υπουργείο Μεταφορών / ΕΕΤΤ	Δικτυακός τόπος για τη Δράση digitalgreece2020.gr	http://www.digitalgreece2020.gr/
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού	Δικτυακός Τόπος Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού	http://www.visitgreece.gr/

9.4 Προτάσεις για την Κωδικοποίηση

Για την επίτευξη του στόχου της κωδικοποίησης υπάρχει η ανάγκη των ακόλουθων πληροφοριακών υποδομών

1. ανοιχτό σύστημα αριθμοδότησης με θεματικούς Κωδικούς το οποίο να επιτρέπει τη δυναμική και διαρκή τους ενημέρωση
2. πρότυπα κωδικοποίησης (λεξιλόγιο, θησαυρός, οντολογία) της νομοθεσίας που να εντάσσονται στο Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας e-GIF.
3. ένα πληροφοριακό σύστημα που να υποστηρίζει το σύστημα αριθμοδότησης και τη διαδικασία κωδικοποίησης, καθώς και τη διασύνδεσή της με τη διαδικασία της καλής νομοθέτησης και αναμόρφωσης της νομοθεσίας

Υλοποίηση

Για το σχεδιασμό των ανωτέρω υποδομών απαιτείται η υλοποίηση ενός πιλοτικού έργου το οποίο θα περιλαμβάνει:

- Καταγραφή της διεθνούς και Ευρωπαϊκής εμπειρίας στο πρόβλημα της κωδικοποίησης της νομοθεσίας
- Ανάλυση και σύγκριση υπαρχόντων εθνικών(π.χ. ΕΣΥΕ, ΓΛΚ, ΚΑΔ κ.λ.π.) και Διεθνών προτύπων αριθμοδότησης (π.χ. ISIS, NACE, CPL - E.E. U.S.A. U.N, κ.λ.π.) και μελέτη διασύνδεσης με αυτά.
- Σχεδιασμός πιλοτικών ροών εργασίας άτυπης διαρκούς κωδικοποίησης
- Πιλοτικό αριθμοδοτικό και πληροφοριακό σύστημα για την υποστήριξη της άτυπης διαρκούς κωδικοποίησης και διασύνδεσής της με τη διαδικασία της καλής νομοθέτησης
- Πιλοτικές αριθμοδοτήσεις και κωδικοποιήσεις σε τρεις στοχευμένους τομείς. Σκοπός αυτής της δράσης είναι ο έλεγχος του κωδικοποιητικού συστήματος και των υποστηρικτικών πληροφοριακών υποδομών τόσο στο σενάριο ενός συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου, όσο και αναφορικά με ένα συγκεκριμένο τύπο οργανισμού ή επίπεδο διακυβέρνησης. Για το λόγο αυτό προτείνονται οι ακόλουθοι τομείς:
  - a. ΑΣΕΠ
  - b. Διεύθυνση Ανάπτυξης των Μονάδων υγείας του ΥΥΚΑ (Γενικό Δημόσιο Νοσοκομείο)
  - c. Καλλικρατικός Δήμος/ ΥΠΕΣΑΗΔ

Η επιλογή των παραπάνω πιλοτικών εφαρμογών επιτρέπει την αξιολόγηση της προσέγγισης κωδικοποίησης της νομοθεσίας τόσο σε σχέση με ένα συγκεκριμένο τομέα (ΑΣΕΠ) όσο και αναφορικά με ορισμένους οργανωτικές ενότητες (Νοσοκομείο/ Δήμος).

Τα συμπεράσματα από το πιλοτικό αυτό έργο θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του κυρίως έργου κωδικοποίησης της Ελληνικής Νομοθεσίας και δημιουργίας της πληροφοριακής υποδομής που είναι αναγκαία για την υποστήριξη της διαδικασίας κωδικοποίησης. **Το έργο προτείνεται να έχει τα ακόλουθα στάδια:**

- Κατάρτιση Μελέτης Εφαρμογής και δημιουργία των απαραίτητων σχετικών τεχνικών δελτίων που αφορούν τη συνολική πληροφοριακή υποδομή
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ροών εργασίας και διαδικασιών κωδικοποίησης
- Ολοκληρωμένη μελέτη των απαιτούμενων θεσμικών αλλαγών και επιχειρησιακού μοντέλου για την υποστήριξη της διαρκούς κωδικοποίησης με πρόβλεψη για τη διασύνδεση με τις διαδικασίες της καλής νομοθέτησης και αναμόρφωσης της νομοθεσίας
- Δημιουργία λεξιλογίων, σχημάτων και οντολογιών για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας, προτυποποίηση τους στο Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας και διασύνδεσή τους με τις διαδικασίες καλής νομοθέτησης και αναμόρφωσης της νομοθεσίας
- Δημιουργία και προτυποποίηση συστήματος παραγωγής κωδίκων για τη νομοθεσία ανά υπουργείο
- Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του κωδικοποιητικού έργου και τη διασύνδεσή της νομοθετικής και κωδικοποιητικής διαδικασίας.

Φιλοσοφία του έργου

Τα παραπάνω έργα εδράζονται σε τρεις βασικές διαπιστώσεις - προτάσεις:

1. Η κωδικοποίηση στην πηγή κατά το στάδιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας μειώνει σημαντικά το κόστος της κωδικοποίησης
2. Η αριθμοδότηση είναι ανοιχτή, δυναμική και βασίζεται σε διεθνώς τεκμηριωμένη οντολογία για τη Δημόσια Διοίκηση.
3. Η δημιουργία μιας οριζόντιας οργανωτικής δομής υπό την εποπτεία της ΚΕΚΗΝ και με τη συνεργασία με την ΚΕΝΕ μπορεί να επιταχύνει τη διαδικασία της κωδικοποίησης και να μειώσει τον κίνδυνο της πολυνομίας.
4. Οι μηχανισμοί της άτυπης διαρκούς κωδικοποίησης πρέπει να επανασχεδιαστούν και να συνδεθούν άμεσα με το έργο της ΚΕΚΗΝ.

Προκειμένου να πραγματοποιηθούν 3 αυτοί προτάσεις έχουν ανάγκη 2 παρεμβάσεων, μίας θεσμικής και μίας πληροφοριακής.

Θεσμική Παρέμβαση

Η θεσμική παρέμβαση πρέπει να καλύπτει και τις 3 προτάσεις

1. **Σχετικά με την κωδικοποίηση κατά το στάδιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας προτείνονται τα εξής:**
  - a. Δημιουργία μονάδας νομοθετικού έργου ανά υπουργείο η οποία θα είναι υπεύθυνη για το νομοθετικό έργο αφενός που παράγεται στο υπουργείο και αφετέρου που αφορά το υπουργείο είτε παράγεται από άλλα υπουργεία είτε αφορά κοινοτικό δίκαιο. Στόχος της δράσης αυτής είναι η ύπαρξη ενός θεσμικού σημείου συσσώρευσης νομικής πληροφορίας που θα ασκεί έλεγχο και θα γνωρίζει ανά πάσα στιγμή και ανεξάρτητα από πολιτική ηγεσία, το σύγχρονο ή το προηγούμενο νομοθετικό έργο του υπουργείου. Τον συντονισμό των μονάδων αυτών θα έχει η ΓΤΚ η οποία θα λειτουργεί παράλληλα και ως helpdesk για τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές.

- b. Δημιουργία *πρότυπης μεθόδου κωδικοποίησης*. Οι λύσεις που έχουν προσεγγισθεί είναι τόσο ενός στατικού ευρετηρίου που καλύπτει τις συγκεκριμένες ανάγκες όσο και μια δυναμικής μεθόδου η οποία μπορεί να παράγει κωδικούς (και κατ' επέκταση κατηγορίες νομικών κωδίκων) και για να το πετύχει αυτό έχει συγκεκριμένο λογικό μηχανισμό. Η όποια προσέγγιση θα πρέπει να έχει θεσμική κάλυψη και να χρησιμοποιείται στο εύρος της Διοικητικής δραστηριότητας μέσω του Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας και να αποτελεί πρότυπο τρόπο τόσο ταξινόμησης όσο και οργάνωσης.
- c. Υποχρέωση *τήρησης ελάχιστης διαδικασίας* κατά το νομοπαρασκευαστικό στάδιο και *παράδοσης συγκεκριμένης ελάχιστης πληροφορίας* ως παραδοτέου δεσμευτικού για την συνέχιση της ψήφισης του νόμου.
- d. Υποχρέωση των νομοπαρασκευαστικών επιτροπών για την ηλεκτρονική κατάθεση του υπό ψήφιση νομοσχεδίου στην KENE μέσω του πληροφοριακού συστήματος κωδικοποίησης.

Σχετικά με τη δημιουργία οριζόντιας δομής προτείνονται τα εξής.

1. Θεσμοθέτηση του Ραππάρχη ως επίσημου αρωγού του κωδικοποιητικού έργου της κυβέρνησης. Στόχος του θα είναι να πραγματοποιεί διαρκείς άτυπες κωδικοποιήσεις υπό τις οδηγίες της ΚΕΚΗΝ και παράλληλα να προσφέρει σε συδυασμό με την KENE υπηρεσίες υποστήριξης στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι προτείνεται η μεταφορά του είτε στην ΓΓΚ είτε στο Εθνικό Τυπογραφείο.
2. Δημιουργία μονάδας στην ΜΕΑ που θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την αμφίδρομη μεταφορά νομικής πληροφορίας μεταξύ της ΓΓΚ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Παράλληλα αφενός θα ελέγχει την σωστή ταξινόμηση των ελληνικών νόμων κατά *euroνομος* και την αντιστοίχηση σε αντίστοιχες κοινοτικές οδηγίες αν πρόκειται για ενσωμάτωση.
3. Θεσμοθέτηση Φορέα υπεύθυνου για την συντήρηση του κωδικοποιητικού ευρετηρίου (ή μηχανισμού, αν επιλεγθεί η δυναμική προσέγγιση) με ευθύνη και εξουσιοδότηση διάχυσης των αποτελεσμάτων του στην Δημόσια Διοίκηση.

Σχετικά με τη διαρκή κωδικοποίηση προτείνεται:

1. Η αναβάθμιση του ρόλου της ΚΕΚΗΝ ώστε να ασκεί διαρκές κωδικοποιητικό έργο.
2. Αναβάθμιση της διαδικασίας διαρκούς άτυπης κωδικοποίησης.
3. Συνεργασία με το Εθνικό Τυπογραφείο.

B. Πληροφοριακή Παρέμβαση

Η πληροφοριακή παρέμβαση έχει στόχο την υποστήριξη των ακόλουθων δράσεων

1. Της παραγωγής - αποθήκευσης της νομικής πληροφορίας με αριθμημένο δομημένο τρόπο
2. Της διαδικασίας παραγωγής ενός νομοθετήματος,
3. Της ταξινόμησης των νέων και των υπαρχόντων νόμων
4. Της ενσωμάτωσης των κοινοτικών οδηγιών και την παρακολούθησης όλης της ροής της
5. Της οργάνωσης και συντήρησης του οργανισμού λειτουργίας των φορέων του Δημοσίου.

Η δημιουργία της ολοκληρωμένης ενιαίας πληροφοριακής υποδομής που προτείνεται με αυτή την εισήγηση θα περιλαμβάνει:

1. Τη μοντελοποίηση της νομικής πληροφορίας σε δομημένη μορφή
2. Τη μοντελοποίηση της ροής διαδικασιών είτε της παραγωγής νόμου, είτε της ενσωμάτωσης των κοινοτικών οδηγιών είτε όποιας άλλης ροής προβλέπεται.
3. Ένα Επιχειρησιακό Σύστημα Διαχείρισης περιεχομένου στο οποίο θα αποθηκεύεται και θα ταξινομείται η νομική πληροφορία.
4. Ένα Σύστημα Διαχείρισης Ροών Εργασίας
5. Το συνδυασμός των δύο παραπάνω εφαρμογών
6. Τη σύνδεση της ροής αυτής με το Εθνικό Τυπογραφείο.

Συμπέρασμα

Το προτεινόμενο έργο έχει ως κύριο στόχο τη δημιουργία εκείνων των πληροφοριακών και οργανωτικών υποδομών που μπορούν να βοηθήσουν στη μείωση της πολυνομίας και την απλούστευση της νομοθετικής διαδικασίας με την καθιέρωση απλών αλλά ουσιαστικών διαδικασιών κωδικοποίησης. Επιπλέον, το έργο στοχεύει στην ενίσχυση της διαφάνειας και τη μείωση του κόστους για τη διοίκηση και των διοικητικών βαρών για τον πολίτη μέσα από την εύκολη πρόσβαση στη νομοθεσία και τη διασύνδεση της κωδικοποιητικής με τη νομοθετική διαδικασία. Το έργο αυτό έχει συνέργειες με άλλα έργα όπως αυτά του Εθνικού Τυπογραφείου, της Αναμόρφωσης της Νομοθεσίας και της Καλύτερης Νομοθέτησης και οι συνέργειες με αυτά πρέπει να μελετηθούν και συνεκτιμηθούν κατά τις φάσεις του σχεδιασμού και της υλοποίησης.

Πρόταση

Όπως αναφέρθηκε, για την όποια κωδικοποίηση προϋπόθεση αποτελεί να υπάρχει ένα δομημένο μοντέλο στα νομοθετικά κείμενα. Με δεδομένη την έλλειψη προτυποποίησης στο τρόπο σύνταξης ενός νομοθετικού κειμένου (όσο αυτό αφορά κυρίως την παλαιότερη νομοθεσία), είναι αντιληπτό ότι η προσπάθεια μετατροπής της παλαιότερης νομοθεσίας σε ένα δομημένο πρότυπο είναι έργο τιτάνιο και πιθανά έξω από τους στόχους της συγκεκριμένης δράσης. Μια πιο δόκιμη και ρεαλιστική προσέγγιση θα ήταν η εφαρμογή της κωδικοποίησης στους νέους νόμους με απαίτηση ο κάθε νέος νόμος να ακολουθεί συγκεκριμένα βήματα στην σύνταξή του τα οποία θα καθορίζονται με σαφήνεια από ένα πληροφοριακό εργαλείο που θα ενσωματώνει τους νομοθετικούς κανόνες. Το εργαλείο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την ΚΕΝΕ και να αποτελέσει τον τρόπο με τον οποίο θα κατατίθεται ένα σχέδιο νόμου σε αυτή. Στην περίπτωση αυτή και με την βοήθεια της αιτιολογικής έκθεσης το έργο της κωδικοποίησης θα είναι εξαιρετικά πιο απλό.

Αποτέλεσμα μιας τέτοιας δράσης θα είναι να δημιουργηθεί σταδιακά μια βάση νομοθετικού έργου που θα έχει ακολουθήσει μια προτυποποιημένη διαδικασία και κυρίως ταξινομημένη με κοινό πρότυπο.

Παράλληλα, το ίδιο πρότυπο θα ακολουθηθεί και στη σύνταξη ενός κώδικα και θα αποτελέσει οδηγό στους Φορείς που θα εκτελέσουν έργα κωδικοποίησης. Θα πρέπει να δοθούν σαφή παραδοτέα που εν συνεχεία θα χρησιμοποιηθούν από την ΚΕΚΗΝ.

Ως άμεσα βήματα προτείνονται:

1. Προτυποποίηση του κώδικα και του νόμου στα δομικά τους χαρακτηριστικά.
2. Η υλοποίηση πιλοτικού έργου που θα χρησιμοποιηθεί από την ΚΕΝΕ για την κατάθεση των σχεδίων νόμου.
3. Η κωδικοποίηση των νέων νόμων που θα έχουν κατατεθεί στο παραπάνω εργαλείο μετά το πέρας της ψήφισής τους, από την ΚΕΚΗΝ με την αρωγή των νομικών του Ραπτάρχη
4. Η χρησιμοποίηση κωδικοποιητικών μεθόδων με βάση την διεθνή εμπειρία με στόχο την επιλογή συγκεκριμένη μεθόδου κωδικοποίησης μετά από διάστημα που θα καθοριστεί και την θεσμοθέτηση της μεθόδου αυτής
5. Επέκταση του πληροφοριακού εργαλείου για απευθείας χρήση από τους Φορείς που θα εκτελέσουν έργα κωδικοποίησης.